

APSTIPRINU
Neatliekamās medicīniskās palīdzības
dienesta direktors
A.Ploriņš
2015.gada 31.martā

NEATLIEKAMĀS MEDICĪNISKĀS PALĪDZĪBAS DIENESTA 2014.GADA PUBLISKAIS PĀRSKATS

Rīga – 2015

INFORMĀCIJU SAGATAVOJA

NMP dienesta kolektīvs: R.Pupele, I.Binovska, I.Bukša, M.Bikovs, M.Bušmane, A.Buza, E.Cīrulis, G.Dambe, M.Dīriņa, Ē.Dižgalvis, I.Grolle, Dz.Jakubaņeca, R.Jakušonoka, A.Jaunzeme, G. Jēkabsons, M.Jēkabsone, B.Kaprāle, I.Karlivāne, I.Kalnīte, D.Kluša, M.Kļava, O.Kravčenko, E.Lapiņš, E.Mikšus, M.Rutkis, J.Saknītis, G.Valenika, L.Zalcmane, L. Lazdiņa u.c.

APKOPOJA UN SASTĀDĪJA

NMP organizēšanas un
attīstības nodaļa

Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauce obligāta.

Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests

Laktas iela 8

Rīga, LV-1013

Tālrunis: 6 7337000

Fakss: 6 7709176

e-pasts: nmpd@nmpd.gov.lv

SATURS

1. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta juridiskais statuss	5
2. NMP dienesta funkcijas un darbības prioritātes 2014. gadā	5
3. Personāla, kas nodrošina NMP sniegšanu, prasmju un iemaņu uzturēšana, pilnveidošana un novērtēšana	6
3.1. Personāla kvalifikācijas uzturēšana un pilnveidošana	6
3.2. Vienotu NMP nodrošināšanas principu ieviešana	8
3.3. NMP dienesta ārstniecības personu kvalifikācijas pārbaudes	9
3.4. Sniegtās NMP kvalitātes izvērtēšana	10
4. Medikamentu un medicīniskā aprīkojuma nodrošinājums	10
5. Brigāžu nodrošinājums ar OMT	11
2. tabula. NMP dienesta valdījumā esošo OMT sadalījums pēc vecuma, 2014	11
6. Katastrofu medicīnas sistēmas darbības plānošana un organizēšana	12
7. Starptautiskā sadarbība	15
8. Budžeta informācija	16
8.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums 2014. gadā, EUR	16
8.2. Starptautisko investīciju ieguldījumu programmu projekti	17
9. NMP dienesta pamatdarbības radītāju izpildes analīze	19
9.1. NMP dienesta brigāžu darba rādītāji	19
9.2. Operatīvā medicīnas centra darbība	23
9.3. Specializētā medicīnas centra darbība	27
10. Medicīniskās palīdzības nodrošināšana publiskos un valsts nozīmes pasākumos un repatriācijas	32
10.1. Medicīniskās palīdzības nodrošināšana publiskos un valsts nozīmes pasākumos	32
10.2. Repatriācijas uz/no ārvalstīm	34
10.3. Norēķini par NMP dienesta sniegtajiem medicīniskajiem maksas pakalpojumiem	34
11. Pasākumi pakalpojumu kvalitātes uzlabošanai un NMP dienesta vadības efektīvas darbības nodrošināšanai	35
11.1. Kvalitātes vadības sistēmas ieviešana un uzturēšana	35
11.2. Vadības audits un iekšējā kontrole	37
12. NMP dienesta personāls	37
12.1. Darbinieku skaits, struktūra un personāla mainība	38
12.2. Personāla izglītība	40
12.3. Personāla novērtēšana	40
12.4. Darba vides uzlabošana un psiholoģiskais atbalsts darbiniekiem	41
13. Komunikācija ar sabiedrību	42

13.1.Sabiedrības informēšana par NMP saņemšanu, traumatisma profilaksi un pirmās palīdzības sniegšanu.....	42
13.2.Iedzīvotāju aptauja par ārkārtas tālruni ‘113’ un NMP dienesta darbības novērtējums	44
14.Būtiskākie notikumi 2014.gadā	47
15.2015.gadā plānotās aktivitātes	48

Tekstā lietotie saīsinājumi

BAC – brigāžu atbalsta centrs

IKT – informācijas un komunikāciju tehnoloģijas

KRC – Kurzemes reģionālais cents

LRC – Latgales reģionālais cents

MK – Ministru kabinets

MP – medicīniskā palīdzība

NMP – neatliekamā medicīniskā palīdzība

NMP dienests – Neatliekamās medicīniskā palīdzības dienests

OMT – operatīvais medicīniskais transportlīdzeklis

OVC – Operatīvās vadības centrs

RC – reģionālais cents

RRC – Rīgas reģionālais cents

SMC – Specializētās medicīnas centrs

VRC – Vidzemes reģionālais cents

ZRC – Zemgales reģionālais cents

1. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta juridiskais statuss

Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests (turpmāk – NMP dienests) ir veselības ministra pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kuras mērķis ir īstenot vienotu valsts politiku neatliekamās medicīniskās palīdzības un katastrofu medicīnas jomā.

NMP dienesta darbību reglamentē MK 2009.gada 15.decembra noteikumi Nr.1480 "Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta nolikums" un vairāki citi MK noteikumi un likumi.

2. NMP dienesta funkcijas un darbības prioritātes 2014.gadā

Lai sasniegtu NMP dienesta darbības mērķi, atbilstoši nolikumam NMP dienestam ir šādas funkcijas:

1. organizēt un nodrošināt NMP iedzīvotājiem pirmsslimnīcas etapā;
2. organizēt apmācības NMP un pirmās palīdzības sniegšanā, kā arī katastrofu medicīnā;
3. plānot katastrofu medicīnas sistēmas darbību, organizēt un nodrošināt NMP ārkārtas medicīniskajās situācijās un katastrofās, kā arī gadījumā, ja nepieciešamais medicīniskās palīdzības apjoms pārsniedz ārstniecības iestādes resursu iespējas;
4. glabāt medicīnisko ierīču un medikamentu valsts materiālās rezerves.

Lai īstenotu nolikumā minētās funkcijas, NMP dienestam ir vairāki uzdevumi - plānot, vadīt, koordinēt un sniegt NMP iedzīvotājiem ikdienā, ārkārtas medicīniskajās situācijās un katastrofās, plānot, organizēt un nodrošināt NMP pēc ārstniecības iestādes pieprasījuma, ja nepieciešamais medicīniskās palīdzības apjoms pārsniedz ārstniecības iestādes resursu iespējas, nodrošināt NMP dienesta personāla apmācību un kvalifikācijas uzturēšanu, apmācīt pirmās palīdzības pasniedzējus, sadarbībā ar pašvaldībām koordinēt ārstniecības iestāžu katastrofu medicīnas plānu izstrādāšanu, nodrošināt operatīvo medicīnisko rezervju veidošanu, uzturēšanu un atjaunošanu u.c.

2014.gada darba plānā tika izvirzītas sekojošas NMP dienesta darbības prioritātes un rīcības virzieni:

1. izsaukumu apkalpošanas kvalitātes uzlabošana;
2. nodarbināto profesionalitātes celšana;
3. administratīvā darba efektivitātes uzlabošana;
4. gatavības pilnveidošana ārkārtas situācijām.

3. Personāla, kas nodrošina NMP sniegšanu, prasmju un iemaņu uzturēšana, pilnveidošana un novērtēšana

Medicīniskās kvalifikācijas un mācību centrs (turpmāk – Mācību centrs), pamatojoties uz MK 2009.gada 15.decembra noteikumu Nr.1480 „Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta nolikums” 3.2. un 4.11. apakšpunktā noteikto un saskaņā ar MK 2009.gada 20.janvāra noteikumu Nr.60 „Par obligātajām prasībām ārstniecības iestādēm un to struktūrvienībām” 73.punktā, kā arī MK 2012.gada 14.augusta noteikumu Nr.557 „Noteikumi par apmācību pirmās palīdzības sniegšanā” 6.9. apakšpunktā noteikto, veic personāla, kas nodrošina NMP, apmācību, kvalifikācijas uzturēšanu un pilnveidošanu.

3.1. Personāla kvalifikācijas uzturēšana un pilnveidošana

NMP dienesta personāla apmācība un kvalifikācijas uzturēšana tiek organizēta un tā noris atbilstoši procedūrai ATB 5.1 „Mācību plānošana un organizēšana Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta ārstniecības personām un operatīvā medicīniskā transportlīdzekļa vadītājiem”.

2014. gadā personāla kvalifikācijas uzturēšanai un pilnveidošanai Mācību centrs organizēja apmācības 5 (piecās) mācību programmās (skat. 1.tabulu). 2014. gadā kopā tika apmācītas 1191 ārstniecības persona.

Nr. p.k.	Mācību programma	Apmācīto personu skaits
1.	„Elektrokardioloģija” (8 stundas)	324
2.	„Neatliekamā medicīniskā palīdzības dažādās klīniskās situācijās” (8 stundas)	801
3.	„Paplašinātā pirmā palīdzība operatīvā medicīniskā transportlīdzekļa vadītājiem” – atkārtota apmācība (8 stundas)	797
4.	„Pirmās palīdzības sniegšanas padomu nodrošināšana pa tālruni” - pirmreizēja apmācība* (16 stundas)	15
5.	„Cietušo gaisa medicīniskā transportēšana ar glābšanas helikopteru”* (5 stundas)	51
KOPĀ		1988

1.tabula. NMP dienesta Mācību centra apmācīto personu skaits 2014.gadā

* Apmācības NMP dienestā nodrošina Valsts medicīnisko resursu un rezervju nodaļa (VMRRN), bet apmācību kvalitātes kontroli veic Mācību centrs.

Lai sniegtu kvalitatīvu atbalstu un palīdzību ārstniecības personām neatliekamās medicīniskās palīdzības nodrošināšanā, 2014. gadā saskaņā ar mācību programmu „Paplašinātā pirmā palīdzība operatīvā medicīniskā transportlīdzekļa vadītājiem” tika apmācīti 723 OMT vadītāji un 74 sanitāri.

NMP dienesta OMT vadītāji, pamatojoties uz Ministru kabineta 2009. gada 20.janvāra noteikumu Nr. 60 „Par obligātajām prasībām ārstniecības iestādēm un to struktūrvienībām” 73. punktā noteikto, apguva paplašināto pirmās palīdzības sniegšanu un praktisko iemaņu pārbaudi sekmīgi ar pirmo reizi veica 99,42% autovadītāju.

Pamatojoties uz Ministru kabineta 15.12.2009. noteikumu Nr.1480 „Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta nolikums” 3.2. punktā un 4.11. punktā noteikto un, saskaņā ar Ministru kabineta 20.01.2009. noteikumu Nr.60 „Par obligātajām prasībām ārstniecības iestādēm un to struktūrvienībām” 73. punktā noteikto, lai pilnveidotu Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta personāla sniegtās neatliekamās medicīniskās palīdzības kvalitāti, 2014. gadā NMP dienesta reģionālajos centros tika veiktas 56 konsultācijas elektrokardioloģijā, konsultējot 295 ārstniecības personas.

2014.gadā Mācību centra speciālisti plānoja un organizēja vai piedalījās to plānošanā un organizēšanā, kā arī nodrošināja (vai piedalījās norises nodrošināšanā) šādu praktisko un „galda” mācību norisi:

➤ 2014.gada 21.janvāris – „galda” mācības „INFOEX 2014” - NMP dienesta struktūrvienību sadarbība – informācijas aprīte, informācijas pieejamība un lēmumu pieņemšana, nodrošinot ārkārtas medicīniskas situācijas vadību apstākļos, kad kaimiņvalstī ir militārs konflikts un Latvijas teritorijā notiek NATO karaspēka pārvietošanās. Mācībās piedalījās NMP dienesta vadība un struktūrvienību vadītāji.

➤ 2014.gada 5.septembris - praktiskās pretterorisma mācības „Kurbads - 2014”. Mācībās piedalījās operatīvie dienesti, t.sk. NMP dienests, un drošību sargājošās institūcijas.

➤ 2014.gada 11. līdz 13.septembris – starptautiskas neatliekamās medicīniskās palīdzības un katastrofu medicīnas mācības „Dzīvības cenas - 2014” Daugavpilī. 11.septembris – praktiskās mācības „Operatīvo dienestu un citu institūciju sadarbība transporta negadījuma ar daudz cietušajiem seku likvidēšanā”, kurās bez NMP dienesta bija iesaistīts arī VAS „Latvijas Dzelzceļš”, Valsts ugunsdzēsības un glabāšanas dienests, Valsts policija, Daugavpils pašvaldības policija, Daugavpils pilsētas domes civilās aizsardzības speciālisti, Daugavpils slimnīca, Valsts robežsardze, Nacionālo bruņoto spēku Gaisa spēki, kā arī NMP brigādes no Baltkrievijas (2) un Lietuvas (1).

12.septembris – NMP brigāžu sacensības, kurās 22 NMP dienesta brigāžu, kā arī 1 Lietuvas NMP brigādes un 2 Baltkrievijas NMP brigāžu personāls demonstrēja savas zināšanas un prasmes, nodrošinot NMP visu vecumu grupu saslimušajiem un cietušajiem dažādās imitētās situācijās gan telpās, gan ārpus tām dažādās Daugavpils vietās.

13.septembris – zinātniskā konference par aktualitātēm elpošanas nodrošināšanā un traumu guvušu pacientu aprūpē. Turklāt, konferencē tika izvērtētas iepriekšējās divās dienās notikušās mācības. Kopumā zinātnisko konferenci apmeklēja 650 personas.

➤ 2014.gada 17.septembris - NMP dienesta ārstniecības personu dalība Starptautiskās lidostas „Rīga” un AS „Air Baltic Corporation” organizētajās praktiskajās mācībās.

➤ 2014.gada 30.oktobris - „galda” mācības „Atbildīgo institūciju, dienestu, uzņēmumu sadarbība un rīcība, konstatējot pacientam saslimšanu (aizdomas par saslimšanu) ar Ebolas vīrus slimību”. Mācībās piedalījās NMP dienests, Slimību profilakses un kontroles centrs, Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcas

Stacionārs „Latvijas Infektoloģijas centrs” un Neatliekamās medicīniskās palīdzības uzņemšanas klīnika, AS „Air Baltic Corporation” un Valsts robežsardze.

2014.gadā, nolūkā uzturēt un pilnveidot NMP dienesta ārstniecības personu kvalifikāciju, kā arī nolūkā nodrošināt ārstniecības personu un OMT vadītāju kvalifikācijas uzturēšanas un pilnveidošanas pasākumu norises kvalitāti, Mācību centrs organizēja un nodrošināja šādu semināru norisi:

- 2014.gada 8.janvārī - NMP dienesta ārstniecības personu ikgadējās kvalifikācijas pārbaudes komisijas (turpmāk – Komisija) locekļiem par komisijas darba organizēšanu ikgadējās kvalifikācijas pārbaudēs 2014.gadā;
- 2014.gada 9.janvārī – seminārs „Atbalsta nodrošināšana ārstniecības personām elektrokardiogrāfijas datu interpretēšanā” ārstiem, kuri NMP dienesta ārstniecības personām sniegs konsultācijas elektrokardioloģijā;
- 2014.gada 6., 13. un 20.februārī – semināri – praktiskās apmācības „NMP dienesta dežūrārstu zināšanu un prasmju pilnveidošana” NMP dienesta struktūrvienību dežūrārstiem;
- 2014.gada 23.janvārī – seminārs „Aktualitātes NMP dienesta apmācību programmu realizēšanā” apmācību programmu vadītājiem;
- 2014.gada 7., 8., 9. un 10.jūlijā – semināri „Ātra reaģēšana un palīdzības nodrošināšana ceļu satiksmes negadījumos” ar NMP dienesta speciālistu, Latvijas Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta ekspertu un Francijas ekspertu (mediķi no glābšanas dienesta) piedalīšanos. 10.jūlijā – „galda” mācības – ceļu satiksmes negadījums ar lielu cietušo skaitu, kuras vadīja eksperti no Francijas.
- Pārskata periodā Mācību centra speciālisti ar lekcijām par dažādām aktuālām tēmām piedalījās NMP dienesta reģionālo centru un Operatīvās vadības centra ārstniecības personu konferencēs.
- apmācības kursā „Pirmās palīdzības sniegšanas padomu nodrošināšana pa tālruni” tika apmācīti 15 NMP dienesta dežūrārsti un dispečeri*;
- kopā ar NBS Aviācijas bāzes Aviācijas eskadriļu organizēti un vadīti 2 praktiskās apmācības kursi NMP dienesta brigāžu ārstniecības personām: „Cietušo gaisa medicīniskā transportēšana ar glābšanas helikopteru”, kuros apmācītas 51 NMP dienesta ārstniecības personas*.

**Apmācību organizē un nodrošina Valsts medicīnisko resursu un rezervju nodaļa.*

3.2. Vienotu NMP nodrošināšanas principu ieviešana

Nolūkā paaugstināt ārstniecības pakalpojuma procesa un dažādās situācijās pacientiem sniegtās NMP kvalitāti, Mācību centrs, saskaņā ar tā reglamentā noteikto, pārskata periodā turpināja ieteikumu un informatīvo materiālu sagatavošanu un aktualizēšanu. 2014. gadā tika sagatavoti, saskaņoti un apstiprināti „Ieteikumi hipertensīvo krīžu diagnostikai un taktikai to gadījumā”.

Pārskata periodā tika aktualizēti arī iepriekšējos pārskata periodos sagatavoti dokumenti:

- Ieteikumi NMP nodrošināšanai asiņošanas placentārajā periodā un primāras pēcdzemdību asiņošanas gadījumā pirmsslimnīcas etapā.
- Ieteikumi NMP nodrošināšanai pacientiem ar vēdera dobuma orgānu patoloģiju.
- Ieteikumi NMP nodrošināšanai insulta pacientiem.
- Ieteikumi NMP nodrošināšanai apdeguma traumu guvušiem pacientiem.
- Ieteikumi NMP nodrošināšanai smagu traumu, t.sk. multiplu traumu, guvušiem pacientiem.
- Informatīvs materiāls par NMP dienesta brigāžu ekipējumā esošo medikamentu lietošanu.

3.3. NMP dienesta ārstniecības personu kvalifikācijas pārbaudes

NMP dienesta ārstniecības personu kvalifikācijas pārbaudes tiek īstenotas saskaņā ar 2009.gada 20.janvāra MK noteikumu Nr.60 „Noteikumi par obligātajām prasībām ārstniecības iestādēm un to struktūrvienībām” 73.punktā noteikto - „neatliekamās medicīniskās palīdzības brigādes ārstniecības personas reizi gadā kārto teorētisko un praktisko iemaņu pārbaudi neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanā”. To norise un organizēšana notiek saskaņā NMP dienesta procedūru ATB 5.2. „Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta ārstniecības personu ikgadējo kvalifikācijas pārbaudes organizēšanas un norises kārtība”.

2014.gadā ārstniecības personu kvalifikācijas pārbaudes tika uzsāktas 6.februārī un pabeigtas 4.decembrī. Minētajā laika periodā 26 Latvijas pilsētās tika organizēta un nodrošināta ikgadējā kvalifikācijas pārbaude 132 ārstniecības personu grupām (12- 14 ārstniecības personas 1 grupā). 2014.gadā kopumā veiktas 1557 ikgadējās kvalifikācijas pārbaudes 1411 ārstniecības personām (daļai ārstniecības personu atsevišķi ikgadējās kvalifikācijas pārbaudes posmi bija jāveic atkārtoti).

Katrai ārstniecības personai ir jāveic 3 kvalifikācijas pārbaudes posmi:

1.posms- situācijas uzdevuma risināšana komandā vai pieaugušo atdzīvināšanas pamata algoritma demonstrējums (ārstniecības personām- ārsta palīgiem un medicīnas māsām, kuri veic tikai dispečera pienākumus un SMC medicīnas māsām);

2.posms- sirds ritma atpazīšana un elektrokardiogrammas interpretēšana;

3.posms- teorētisko zināšanu pārbaude- 60 jautājumu tests.

Ārstniecības personu ikgadējās kvalifikācijas pārbaudes 1.posma kopējais vērtējums, salīdzinot ar 2011., 2012. un 2013.gada rezultātiem, ir bez būtiskas dinamikas. Ir sasniegts noturīgi augsts, turklāt ar tendenci pieaugt, līmenis sirds ritma un sirds vadīšanas traucējumu atpazīšanā un elektrokardiogrammu interpretēšanā. Arī ārstniecības personu teorētisko zināšanu novērtējums, salīdzinot ar 2011., 2012. un 2013.gada rezultātiem, saglabājas noturīgi augsts.

NMP dienesta ārstniecības personām, kuras sekmīgi veica ikgadējo kvalifikācijas pārbaudi, ņemot vērā ārstniecības personu ikgadējās kvalifikācijas pārbaudes sarežģītību, kas prasa gan teorētisku, gan praktisku sagatavošanos, arī 2014.gadā tika piešķirti tālākizglītības punkti. Attiecīgi – ārstiem tika piešķirti 20, ārsta palīgiem - 10 un medicīnas māsām - 20 tālākizglītības punkti. Tālākizglītības punktu piešķiršanu, atbilstoši Ministru kabineta 2012.gada 18.decembra noteikumos Nr. 943 „Ārstniecības personu

sertifikācijas kārtība” noteikto, NMP dienests ir saskaņojis ar Latvijas Ārstu biedrību, Latvijas Ārstniecības personu profesionālo organizāciju savienību un Latvijas Māsu asociāciju.

3.4. Sniegtās NMP kvalitātes izvērtēšana

Mācību centra speciālisti uz iesniegumu, t.sk., sūdzību no fiziskām personām pamata, kā arī pēc NMP dienesta amatpersonu ierosinājuma, pārskata periodā izvērtēja 23 gadījumos pacientiem sniegtās NMP kvalitāti un virzīja lietas tālākai izskatīšanai Izsaukumu izpildes kvalitātes izvērtēšanas komisijā.

Ar NMP dienesta direktora 06.08. 2014. rīkojumu Nr. 1-3/211 tika apstiprināta kārtība - „Kārtība, kādā NMP dienestā tiek uzraudzīta un izvērtēta sniegtās neatliekamās medicīniskās palīdzības kvalitāte, t.sk. medikamentu, medicīnisko materiālu un ierīču lietošana”.

2014.gada pēdējos 4 mēnešos OVC un NMP dienesta reģionālajos centros atbildīgās personas uzsāka veikt sniegtās NMP kvalitātes uzraudzību un izvērtēšanu saskaņā ar kārtībā noteikto un vienlaikus apzināja nepilnības sistēmā un veicamās darbības, kas ļautu uzlabot un optimizēt medicīniskās kvalitātes uzraudzības sistēmu NMP dienestā. Mācību centrs veic sniegtās NMP kvalitātes izvērtēšanas metodisko vadību un uzraudzību sistēmas ietvaros.

Ar sniegtās NMP kvalitātes izvērtēšanas procesā atklātajām nepilnībām vai neatbilstībām tiek iepazīstinātas ārstniecības personas NMP dienesta reģionālo centru konferencēs, tādējādi pilnveidojot ārstniecības personu kvalifikāciju un mazinot kļūdīšanās risku.

4. Medikamentu un medicīniskā aprīkojuma nodrošinājums

NMP sniegšanai nepieciešamie medikamentu un medicīnisko materiālu resursi NMP brigādēm 2014.gadā tika nodrošināti visā nepieciešamajā klāstā un apjomā.

Tika organizēts un veiksmīgi noslēdzās atklāts konkurss par medicīnisko ierīču piegādi, kā rezultātā 2014.gada nogalē jau tika saņemti 60 jauni defibrilatori, 20 plaušu mākslīgās ventilācijas iekārtas, atjaunoti daži nolietojušies perfuzori un elektriskie vakuumsūkņi. 2014.gada nogalē tika saņemta arī daļa no nepieciešamajām medicīniskajām mugursomām / (kopā – 52 gab.), kuras paredzētas Rīgas RC NMP brigādēm. Mugursomas ir unificētas (vienādas visos reģionālajos centros) un tajās tiek ievietoti visi NMP nodrošināšanai nepieciešamie medicīniskie resursi, kurus NMP brigādes izmanto izsaukumos – medikamenti, medicīniskie materiāli un inventārs. Kopā 2014.gada ietvaros medicīniskās ierīces (pamatlīdzekļi) NMP nodrošināšanai iegādātas EUR 104 286,00 apjomā, savukārt medicīniskā inventāra iegāde un atjaunošana veikta par summu EUR 15 160,00.

Lai nodrošinātu medicīnisko ierīču ekspluatāciju un tehnisko uzraudzību normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un ņemot vērā NMP dienesta rīcībā esošā medicīniskā aprīkojuma nolietojuma pakāpi, lai esošo aprīkojumu uzturētu lietošanas

kārtībā, 2014. gadā veikti medicīnisko ierīču remontdarbi, tehniskās apkopes darbi un elektrodrošības pārbaudes EUR 77 916,00 apmērā, kā arī iepirkta medicīnisko ierīču rezerves daļas (baterijas, kabeli, sensori) par kopējo summu EUR 67 583,00.

NMP brigāžu personāla drošības paaugstināšanai pret sevišķi bīstamo infekciju iespējamu apdraudējumu, 2014. gadā individuālās aizsardzības komplekti tika papildināti ar slēgta tipa aizsargbrillēm.

Lai paaugstinātu NMP brigāžu darba operativitāti hospitalizējot traumas guvušus pacientus, tika turpināts darbs ar stacionārajām ārstniecības iestādēm, lai slēgtu sadarbības līgumus, kuros viens no būtiskākajiem nosacījumiem ir imobilizācijas līdzekļu apmaiņas fonda izveidošana un uzturēšana. 2014. gadā noslēgts sadarbības līgums ar VSIA „Bērnu klīniskās universitātes slimnīca”. Tika pārskatīts jautājums par RAKUS izvietotā apmaiņas fonda palielināšanu, lai uzlabotu darba operativitāti, ja vienlaicīgi tiek nogādāti ārstniecības iestādē daudzi cietušie.

5. Brigāžu nodrošinājums ar OMT

2014.gadā tika pabeigta NMP dienesta OMT nomaiņa visos NMP dienesta reģionālajos centros (izņemot Rīgas RC), tādejādi visām NMP brigādēm un SMC brigādēm tika nodrošināti OMT, kas nav vecāki par 3 gadiem.

No visiem 245 NMP dienesta valdījumā esošajiem operatīvajiem medicīniskajiem transportlīdzekļiem (nevērtējot OMT tehnisko stāvokli, pielietojuma specifiku u.c. apstākļus) uz 2014.gada 31.decembri 137 OMT (55.92%) bija jaunāki par 3 gadiem, 6 OMT (2.45%) bija vecumā no 4 līdz 7 gadiem, savukārt 102 OMT (41.63%) bija vecāki par 7 gadiem. Visi pastāvīgie NMP brigāžu OMT (118) bija līdz 3 gadu vecumam, bet 18 šāda vecuma OMT tika izmantoti kā rezerves OMT reģionos (*skat.2.tabulu*).

Struktūrvienība:	KRC	ZRC	VRC	LRC	SMC	VMRN*
Kopā OMT:	37	46	53	65	17	27
līdz 3 gadus veci	28	29	37	38	5	0
no 4 līdz 5 gadus veci	0	0	0	1	0	0
no 6 līdz 7 gadus veci	0	0	0	0	5	0
no 8 līdz 10 gadus veci	9	10	10	20	3	22
vecāki par 10 gadiem	0	7	6	6	4	5

2. tabula. NMP dienesta valdījumā esošo OMT sadalījums pēc vecuma, 2014

**2014.gadā VMRN daļēji tika ievietoti tie rezerves OMT, kuri nebija nepieciešami Vidzemes, Zemgales un Kurzemes reģionālo centru pastāvīgai NMP brigāžu nodrošināšanai. Latgales reģionālā centra neizmantotie rezerves OMT tika izvietoti stāvlaukumā pie Latgales reģionālā centra remonta zonas.*

Saskaņā ar apkopotajiem ceļazīmju datiem par 2014.gadu, kopējais NMP dienesta rīcībā esošo transportlīdzekļu (OMT un saimnieciskā nodrošinājuma transportlīdzekļi) nobraukums ir samazinājies par 0.7% salīdzinot ar 2013.gadu, taču joprojām ir palielinājies salīdzinot ar 2011. un 2012.gadu – attiecīgi +5.4% un 3.8%.

Lielā mērā pateicoties autoparka atjaunošanai, būtiski uzlabojās viens no NMP dienesta darbības rādītājiem - OMT dīkstāves izsaukumu izpildes laikā, kas ir izteikts kā ne vairāk kā 1.5 stundām mēnesī uz vienu NMP brigādi, kad NMP brigādei nav pieejams OMT. Zemgales un Kurzemes reģionā NMP brigāžu dīkstāves laiks 2014.gadā bija zem noteiktā robežlieluma 1.5h mēnesī (attiecīgi 1.16 un 1.40 h/mēnesī uz vienu NMP brigādi), savukārt Vidzemes un Latgales reģionā šie rādītāji bija virs noteiktā – attiecīgi 1.61 un 2.20 h/mēnesī uz vienu NMP brigādi, bet vidējais 2014.gada rādītājs bija 1.64 h/mēnesī uz vienu NMP brigādi.

2014.gadā fiksēti 37 ceļu satiksmes negadījumi, kuros iesaistīti OMT, kas ir par 39% mazāk nekā 2013.gadā. Samazinājumu veido gan būtiski mazāks sadursmju skaits ar dzīvniekiem, gan pilnveidota negadījumu uzskaites sistēma, kas nosaka, ka uzskaitīti tiek tikai tie negadījumi gadījumi, kuru rezultātā tiek kavēta vai nav iespējama izsaukumu izpilde.

Rīgas reģionālajā centrā NMP brigāžu nodrošinājumu ar OMT un autovadītājiem turpināja nodrošināt ārpalpojuma sniedzējs AS „Rīgas Sanitārā transporta autobāze”, taču NMP dienests 2014.gadā noslēdza līgumus par 14 NMP brigāžu OMT iegādi Rīgas reģionālajam centram.

6. Katastrofu medicīnas sistēmas darbības plānošana un organizēšana

Gatavības nodrošināšana ārkārtas situācijām

Lai nodrošinātu katastrofu medicīnas sistēmas gatavību reaģēt un sniegt saskaņotu NMP ārkārtas situācijās, 2014. gadā tika iesniegts Veselības ministrijā aktualizēšanai Katastrofu medicīnas plāns, pievienojot izstrādātus divus jaunus pielikumus par rīcību nezināmas izcelsmes apdraudējumu gadījumos un rīcību masveida patvēruma meklētāju ierašanās gadījumos.

Noorganizētas 2 informatīvi izglītojošas sanāksmes Veselības ministrijas speciālistiem un iesaistītajām institūcijām par jauno Eiropas Padomes un Eiropas Komisijas lēmumu Nr.1082 „Par nopietniem pārrobežu veselības apdraudējumiem”.

Pārskata gadā noorganizētas četras informācijas apmaiņas vizītes slimnīcās, kurās NMP dienesta speciālisti iepazinās un novērtēja slimnīcu uzņemšanas nodaļu gatavību ārkārtas medicīniskajām situācijām. Noorganizēts viens informatīvais seminārs slimnīcu atbildīgajām amatpersonām par katastrofu medicīnas aktualitātēm un slimnīcu katastrofu medicīnas plānu pilnveidošanu.

Nodrošināta Latvijas pārstāvja dalība Eiropas Komisijas funkcionālo mācību par nopietniem pārrobežas veselības apdraudējumiem, „Quicksilver” plānošanas un izvērtēšanas sanāksmēs Luksemburgā (01.-03.jūlijs un 18.-20.novembris); kā arī noorganizēta šo mācību norise Latvijā (24. – 25.septembris).

Saskaņā ar PVO SVAN veikta kompetento un atbildīgo institūciju esošo resursu kapacitātes izvērtēšana Latvijā pēc PVO izstrādātas aptaujas anketas, sagatavots gala ziņojums par SVAN prasību pilnveidošanu. Pārskata gadā SVAN agrīnās brīdināšanas un reaģēšanas tīklā tika reģistrēti un izvērtēti kopā 342 ziņojumi par sabiedrības veselības apdraudējuma situācijām. Sagatavoti un izplatīti 19 ziņojumi atbildīgajām institūcijām.

Sakarā ar PVO izsludināto starptautiskas nozīmes ārkārtas situāciju Ebola vīrus slimības uzliesmojuma dēļ, sniegti ieteikumi robežšķērsošanas vietām, nacionālajām aviokompānijām par rīcību Ebola vīrus slimības aizdomu gadījumā. Lai nodrošinātu gatavību ārkārtas situāciju pārvaldīšanai, VAS „Lidosta Rīga” atbildīgajiem darbiniekiem notikušas „galda” mācības par rīcību iespējama Ebola vīrusa ieviešanas gadījumā.

Lai nodrošinātu NMP dienesta gatavību ārkārtas medicīniskajām situācijām Ebola vīrusa izraisītam apdraudējumam, izstrādāti ieteikumi rīcībai un uzņemts mācību video materiāls NMP dienesta ārstniecības personām individuālo aizsardzības līdzekļu lietošanai, kā arī noorganizētas mācības gatavības pārbaudei.

2014.gada 14.jūnijā noorganizēta Starptautisku gripas pandēmijas komisijas sanāksme. Gripas pandēmijas gatavības plāns aktualizēts un pievienots valsts katastrofu medicīnas plānam kā pielikums.

Izskatīti un sniegti 12 atzinumi citu nozaru institūciju un bīstamo rūpniecisko objektu ārkārtas situāciju un CA plāniem NMP dienesta kompetences jomā: Rīgas pilsētas CA plāns, Kurzemes reģiona pasākumu plāns plūdu un to seku novēršanai, AS „Saldus naftas bāze”, SIA „Alpha” Osta, SIA „A un C” u.c. uzņēmumu bīstamo rūpniecisko objektu CA plāni.

Lai nodrošinātu Valsts materiālo rezervju gatavības nodrošināšanu ārkārtas medicīniskajām situācijām, 2014.gadā sagatavoti priekšlikumi Valsts materiālo rezervju medicīnisko ierīču, medicīnisko materiālu un medikamentu nomenklatūras izmaiņām un apstiprinātas nomenklatūras izmaiņas.

Lai nodrošinātu NMP dienesta sadarbību un medicīniskā aprīkojuma savietojamību ar operatīvajiem dienestiem un citām ārkārtas situāciju pārvaldīšanā iesaistītām institūcijām:

- kopā ar NBS Gaisa spēku Aviācijas bāzes Aviācijas eskadriļu apsektas divas glābšanas helikoptera nosēšanās vietas (NMP dienesta Rīgas RC teritorijā un VMR Kandavas noliktavas teritorijā);
- aktualizēts katalogs „Helikoptera nosēšanās vietu katalogs cietušo gaisa medicīniskās transportēšanas nodrošināšanai”;
- apmācīti NBS Aviācijas bāzes glābēji uz glābšanas helikoptera esošā medicīniskā aprīkojuma lietošanā;
- organizētas mācības NMP dienesta VMR noliktavās uzglabājamā aprīkojuma komplektēšanā gatavības nodrošināšanai ārkārtas medicīniskās situācijās;
- Lidostas „Rīga” ārkārtas situācijas mācību medicīniskās sadaļas organizācija, helikoptera iesaistīšanas koordinēšana, cietušo šķirošanas vērtēšana notikuma vietā;
- Dalība starptautiskajās mācībās „BRRTE XVIII”.

Organizēta NMP dienesta dalība 11 ārkārtas medicīnisku situāciju/civilās aizsardzības mācībās.

Lai nodrošinātu NMP dienesta gatavību ārkārtas medicīniskām situācijām notikuma vietā, VMRR nodaļa saskaņā ar tās reglamentā noteikto pārskata periodā turpināja metodisko ieteikumu sagatavošanu par katastrofu medicīnas menedžmentu un lekciju ciklu šo ieteikumu ieviešanā NMP dienesta RC ārstniecības personu konferencēs.

2014.gadā tika sagatavoti, saskaņoti un apstiprināti trīs ieteikumi:

- Metodiskās rekomendācijas taktiskā žņauga, modulārā spiedošā pārsēja un pārsēja lielu brūču pārsiešanai lietošanai;
- Metodiskās rekomendācijas cietušo šķirošanai un neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanas vadībai notikuma vietā
- Ieteikumi „Saspieduma trauma” (Ieteikumu neatliekamās medicīniskās palīdzības nodrošināšanai smagu traumu, t.sk. multiplu traumu (politraumu), guvušiem pacientiem 7.pielikums).

Nolasītas 15 lekcijas NMP dienesta RC ārstniecības personu konferencēs par traumu guvūša cietušā primārā novērtēšanu un imobilizāciju, cietušo šķirošanu un vadības ārsta darbību notikuma vietā ĀMS.

Pirmās palīdzības apmācība valstī

Nodrošinot MK 14.08.2012. noteikumos Nr.577 „Noteikumi par apmācību pirmās palīdzības sniegšanā” un NMP dienesta nolikumā noteikto, 2014.gadā veikta pirmās palīdzības sniegšanas metodiskā vadība, koordinācija, organizācija, kontrole, pirmās palīdzības pasniedzēju apmācība, instruktora palīgu un instruktoru sagatavošana. Tika turpināta „Paplašinātās pirmās palīdzības 40 stundu apmācības programmas vadlīnijas” un „Paplašinātās pirmās palīdzības 40 stundu apmācības programmas praktisko manipulāciju apmācības algoritmi” ieviešana Latvijā. Apmācīti 24 PP pasniedzēji kvalifikācijas paaugstināšanas semināros par paplašinātās PP 40 stundu apmācības programmas jauno vadlīniju un algoritmu ieviešanu Latvijā. Pirmās palīdzības pasniedzēju apmācības kursā sagatavoti 26 pasniedzēji. Sagatavoti 22 pirmās palīdzības instruktoru palīgi un viens instruktors. Organizēts pirmās palīdzības kvalifikācijas paaugstināšanas seminārs par pirmās palīdzības sniegšanā aktuālām tēmām. Nodarboties ar apmācību pirmās palīdzības sniegšanā piešķirtas tiesības 13 fiziskām personām un vienai apmācītājorganizācijai, atkārtoti piešķirtas tiesības 30 fiziskām personām un divām apmācītājorganizācijām. Tiek veikta pastāvīga privātpersonu kontrole, kuras nodarbojas ar apmācību pirmās palīdzības sniegšanā, 9 apmācītājorganizāciju un 12 pirmās palīdzības pasniedzēju pārbaudes. Tiek veikta bērnu un jauniešu informēšana par pirmās palīdzības sniegšanas apmācību NMP dienesta un citu institūciju rīkotajos pasākumos (kā svarīgākie minami skolu pedagogu informatīvās nodarbības, konkurss „Esi drošs – neesi pārdrošs”, Ēnu diena, Atvērto durvju diena, „Piedzīvojumu vasara 2014”, CSDD jauno satiksmes dalībnieku foruma pasākumi u.c.). Nodrošināta pirmās palīdzības sniegšanas informācija masu medijiem.

7. Starptautiskā sadarbība

2014.gadā saskaņā ar 2010.gada 24.septembrī parakstīto vienošanos starp Latvijas Republikas Veselības ministriju, Igaunijas Republikas Sociālo lietu ministriju un Igaunijas Republikas Iekšlietu ministriju par savstarpējo palīdzību neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanā pierobežu teritorijā un NMP dienesta, Igaunijas Republikas Veselības pārvaldes un Igaunijas Ārkārtas Izsaukumu centra 2010.gada 15.novembrī noslēgto savstarpējo vienošanos par neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanu pierobežas teritorijā NMP dienesta pierobežā lokalizētās brigādes pēc Igaunijas Ārkārtas izsaukumu centra lūguma devušās 19 NMP izsaukumos uz Igauniju. NMP dienesta OVC Igaunijas NMP brigāžu palīdzību lūdzis 10 gadījumos.

2014.gada 6.jūnijā Valgā tikās NMP dienesta, Igaunijas Veselības pārvaldes (Estonian Health Board), Valgas slimnīcas pārstāvji un Valkas un Valgu pilsētu mēri, lai pārrunātu līdzšinējo pārrobežu sadarbību un vienotos par turpmākajām aktivitātēm sadarbības pilnveidošanai un veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības uzlabošanai pierobežā dzīvojošajiem Latvijas pilsoņiem. Puses secināja, ka līdzšinējā sadarbība ir bijusi veiksmīga, un pārrobežu sadarbības gadījumu skaits kopš 2010.gada pakāpeniski ir pieaudzis. Tikšanās rezultātā tika panākta vienošanās par precizējošu grozījumu veikšanu spēkā esošajos sadarbības līgumos, lai vienkāršotu un padarītu efektīvāku dienestu sadarbību pirmsslimnīcas NMP nodrošināšanā pierobežā, kā arī tika pārrunāts jautājums par iespējām Valkas iedzīvotājiem saņemt veselības aprūpes pakalpojumus (ne tikai NMP) tuvāk dzīvesvietai – t.i., Valgas slimnīcā.

NMP dienestam ir bijusi sadarbība ar Dienvidigaunijas ārkārtas izsaukumu centru, Eiropas ārkārtas palīdzības tālrunu asociāciju, Eiropas NMP asociāciju, Igaunijas veselības pārvalde, Francijas institūtu Latvijā, Francijas NMP dienestu, Horvātijas NMP institūtu, Minskas ātrās palīdzības staciju, Lietuvas NMP asociāciju, Viļņas, Šauļu un Klaipēdas NMP stacijām.

8. Budžeta informācija

8.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums 2014.gadā, EUR

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			Apstiprināts likumā	Faktiskā izpilde
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	45 167 582	47 306 468	47 320 539
1.1.	Valsts budžeta transferti	218 714	68 086	68 086
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	512 026	555 945	584 153
1.3.	dotācija	44 436 842	46 682 437	46 668 300
2	Izdevumi (kopā)	45 202 765	47 314 879	47 300 405
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	44 925 720	47 043 749	47 029 275
2.1.1.	kārtējie izdevumi	44 925 720	47 043 749	47 029 275
2.1.2.	Procentu izdevumi	0	0	0
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem	277 045	271 130	271 130

3.tabula. 39.04.00 Programma "Specializētās veselības aprūpes nodrošināšana", apakšprogramma "Neatliekamā medicīniskā palīdzība".

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			Apstiprināts likumā	Faktiskā izpilde
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	638838	70 790	61 289
1.1.	dotācija	638838	70790	61 289
2	Izdevumi (kopā)	638 838	70 790	61 289
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	635 466	70 790	61 289
2.1.1.	kārtējie izdevumi	635 466	70 790	61 289
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem	3 372	0	0

4.tabula. 99.00.00 Programma "Līdzekļu neparedzētiem gadījumiem izlietojums"

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			Apstiprināts likumā	Faktiskā izpilde
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	5 766 878	7 798 898	7 755 952
1.1.	dotācija	5 766 878	7 798 898	7 755 952
2	Izdevumi (kopā)	5 766 877	7 798 898	7 755 952
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	44 608	24 028	23 859
2.1.1.	kārtējie izdevumi	44 609	24 028	23 859
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem	5 722 268	7 774 870	7 732 093

5.tabula. 62.06.00 Programma "Eiropas reģionālās attīstības fonda (ERAF) projektu un pasākumu īstenošana ", apakšprogramma "Eiropas reģionālās attīstības fonda (ERAF) projektu īstenošana (2007-2013)"

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			Apstiprināts likumā	Faktiskā izpilde
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	4 808	7 768	8 047
1.1.	Ārvalstu finanšu palīdzība	4 808	7 768	8 047
2	Izdevumi (kopā)	4 808	7 768	7 768
2.1.	Uzturēšanas izdevumi	4 808	7 768	7 768
2.1.1.	Uzturēšanas izdevumu transferti	4 808	7 768	7 768
2.1.1.1.	Atmaksas valsts budžetā par veiktajiem uzturēšanas izdevumiem	4 808	0	7 768

6.tabula. 69.02.00 Programma "3mērķa „Eiropas teritoriālā sadarbība” pārrobežu sadarbības programmu, projektu un pasākumu īstenošana”, apakšprogramma „Atmaksas valsts pamatbudžetā par 3.mērķa „Eiropas teritoriālā sadarbība” pārrobežu sadarbības programmu, projektu un pasākumu īstenošanu”.

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			Apstiprināts likumā	Faktiskā izpilde
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	4 737	17 844	17 039
1.1.	dotācija	4 737	17 844	17 039
2	Izdevumi (kopā)	4 737	17 844	17 039
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	4 737	17 844	17 039
2.1.1.	kārtējie izdevumi	4 737	17 844	17 039
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	0	0

7.tabula. 96.00.00 Programma " Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē nodrošināšana 2015.gadā” projekts „CIS/00/001-Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē nodrošināšana 2015.gadā”.

8.2. Starptautisko investīciju ieguldījumu programmu projekti

Pamatojoties uz 2009.gada 6.aprīlī noslēgto vienošanos Nr. 3 DP/3.1.5.2.0/09/IPIA/VSMTVA/001 par Eiropas reģionālās attīstības fonda (ERAF) finansēta projekta īstenošanu, 2014.gadā tika turpināta 2009.gada 1.aprīlī uzsāktā projekta „*Vienotās neatliekamās medicīniskās palīdzības un katastrofu medicīnas vadības informācijas sistēmas un dispečeru centru izveide*” (turpmāk - Projekts) ieviešana.

Projekta aktivitāšu ieviešanas progress 2014.gadā:

2014.gadā realizēta Projekta finanšu apguve 7 755 952 EUR apjomā.

NMP un KM sistēmas darbības nodrošināšanai nepieciešamās IS izstrāde un IS darbināšanai nepieciešamā aprīkojuma iegāde:

- Tika noslēgts līgums par dispečerizācijas risinājuma paplašināšanu par kopējo summu 520 256, 44 EUR ar PVN. 2014. gadā tika pabeigta otrās un trešās daļas ieviešana par kopējo summu 158 693 EUR ar PVN nodrošinot finanšu apguvi 31 % apmērā no kopējās līgumsummas.
- Tika noslēgts līgums par 200 mobilo terminālu iegādi par kopējo summu 177 628 EUR ar PVN. Līgums tika izpildīts, un visu plānoto mobilo terminālu piegāde un apmaksa tika veikta.
- Tika gatavots iepirkums *Brigāžu darbu nodrošinošā kompleksa piegāde un uzstādīšana OMT*.

NMP dienesta funkciju nodrošināšanai nepieciešamā specializētā autotransporta iegāde un aprīkošana:

- Tika piegādāti un aprīkoti 63 OMT.
- Tika noslēgti pieci līgumi ar SIA 'Domenikss' un SIA 'DS2' par 24 OMT piegādi par kopējo summu 2 370 880, 05 EUR ar PVN. Tika samaksāti avansu maksājumi 30 % apmērā no kopējās līgumsummas un uzsākta OMT ražošana.
- Tika gatavots iepirkums *Speciālo bērnu jostu komplektu iegāde* par kopējo summu 126 286, 49 EUR ar PVN.

NMP un KM sistēmas darbības nodrošināšanai nepieciešamās infrastruktūras izveide un aprīkojuma iegāde:

- Tika uzsākta Latgales RC remontzonas būvniecība. Kopā 2014. gadā tika nodrošināta ERAF būvniecības finansējuma apguve ar līguma izpildītāju 71, 3 % apmērā jeb 293 979 EUR ar PVN.
- Tika veikta Latgales RC būvuzraudzība, un autoruzraudzība nodrošinot finansējuma apguvi būvuzraudzībai ar līguma izpildītāju 75 % apmērā jeb 3 967 EUR ar PVN.

Biroja un saimnieciskā aprīkojuma iegāde un uzstādīšana:

- Tika pabeigtas visu projektā plānoto mēbeļu piegādes VDC, Kurzemes RC un OVC.

Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta brigāžu medicīniskā aprīkojuma iegāde (virssaistības):

- Tika noslēgts līgums par 20 plaušu mākslīgo ventilācijas ierīču (PMV) iegādi par summu 328 700, 47 EUR ar PVN. Tika piegādātas visas plānotās PMV;
- Tika noslēgts līgums ERAF par 60 defibrilatoru iegādi par summu 1 261 788 EUR ar PVN. Tika piegādāti visi plānotie defibrilatori;

Infrastruktūras attīstība un darba vides uzlabošana ASV Civilās Sadarbības programmas ietvaros:

Turpinās NMP dienesta un Savienoto Valstu Armijas Inženieru Korpusa Eiropas Daļas (turpmāk – finansētājs) sadarbība ASV Bruņoto spēku Virspavēlniecības Eiropā Civilās Sadarbības programmas ietvaros. Šīs programmas ietvaros ir pabeigta Kurzemes RC rekonstrukcija atbilstoši finansētāja noslēgtajam būvniecības līgumam. Objekts tika nodots ekspluatācijā 2014.gada 12.augustā, un objekta atklāšana notikusi 2014.gada 20.augustā.

Šīs pašas programmas ietvaros turpinās darbs pie projekta „Rīgas reģiona Brigāžu atbalsta punkta „Krasts” rekonstrukcija”.

Tāpat, 2014. gadā tika apstiprināts finansējums un noslēgts līgums ar būvnieku projektam „*Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta Rīgas reģionālā vadības un dispečeru centra operatīvā medicīniskā transporta tehniskās apkopes ēkas izbūve*” Dantes ielā 8, Rīgā. Tika uzsākti projektēšanas darbi.

Sadarbības projekti: Tika uzsākta sadarbība ar Pasaules Banku ESF finansētajā projektā „*Veselības tīklu attīstības vadlīniju un kvalitātes nodrošināšanas sistēmas izstrāde un ieviešana prioritāro veselības jomu ietvaros.*”

9. NMP dienesta pamatdarbības radītāju izpildes analīze

9.1. NMP dienesta brigāžu darba rādītāji

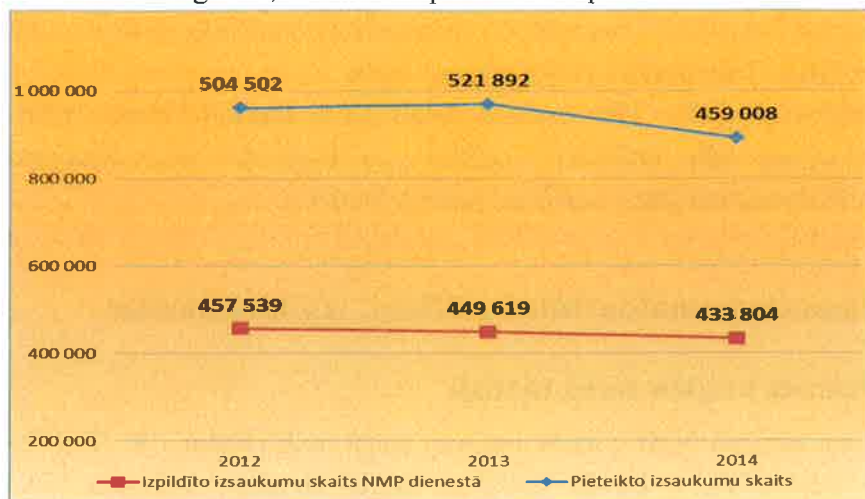
Pārskata periodā NMP pirmsslimnīcas etapā nodrošināja 190 NMP brigādes 101 lokalizācijas vietā (skat. 1. karti). Vidēji uz līnijas diennaktī dežūrēja 173,1 diennakts brigāde (*vidējais diennakts NMP brigāžu skaits tiek aprēķināts, dalot NMP brigādes nostrādāto stundu skaitu diennaktī ar 24 stundām*).

NMP dienesta brigāžu sadalījums pēc veida 2014.gada nogalē bija šāds:

- reanimācijas brigādes – 2 Rīgā un 1 Daugavpilī;
- neatliekamās medicīnas ārstu brigādes - pamatā reģionālajos centros un brigāžu atbalsta centros - 19 Rīgas RC, 2 Latgales RC, 2 Kurzemes RC, 2 Zemgales RC un 1 Vidzemes RC;
- ārsta palīgu brigādes – 161.

2014.gadā NMP dienesta brigādes devušās **433 804** NMP izsaukumos, kas ir par 3,5% (n = 15 815) mazāk nekā 2013.gadā (skat. 2.attēlu). Tādējādi pārsniegts gada sākumā izvirzītais mērķis „2014.gadā samazināt par 1,5% NMP brigāžu izbraukumu skaitu, salīdzinot ar 2013.gadu”, kas liecina par īstenoto pasākumu efektivitāti.

2.attēls. NMP dienesta darba rādītāji dinamikā, 2012-2014

2014.gadā (skat. 8.tabulu) **259 284** izsaukumi bijuši pie pacientiem, kas atradušies dzīvībai un veselībai kritiskos stāvokļos (pēc rezultāta), bet **2 691** pacientiem medicīniskā palīdzība sniegta NMP brigāžu lokalizācijas vietās.

2014.gadā par 1,5% (n = 3 315) palielinājies izsaukumu skaits, kā rezultātā pacients nogādāts ārstniecības iestādē, savukārt veikto pārvešanu skaits ir samazinājies par 5,2% (n = 1 472).

NMP brigāžu skaits vidēji diennaktī	173.1
NMP punktu skaits	101
Pieteikto NMP izsaukumu skaits	459 008
Izpildīto NMP izsaukumu skaits	433 804
Izsaukumi pie pacientiem, kuri atradušies dzīvībai un veselībai kritiskos stāvokļos	259 284
Pacientu skaits, kam palīdzība sniegta NMP brigādes lokalizācijas vietā	2 691
Izsaukumu skaits, kā rezultātā pacients nogādāts ārstniecības iestādē	217 301
Veikto pārvešanu skaits	26 843
Vidējais ierašanās laiks augstas prioritātes izsaukumos, min.	10,1
<i>pilsētās</i>	
<i>lauku teritorijās</i>	18,3
Savlaicīgi izpildīto augstas prioritātes izsaukumu skaits, %	87,0%
<i>līdz 15 minūtēm pilsētās</i>	
<i>līdz 25 minūtēm lauku teritorijās</i>	80.3%

8.tabula. NMP dienesta darba rādītāji 2014.gadā.

Neskatoties uz to, ka 2014.gadā NMP dienesta diennakts brigāžu skaits saglabājās tāds pats kā 2013.gadā (n=173,1), vidējais ierašanās laiks augstas prioritātes izsaukumos

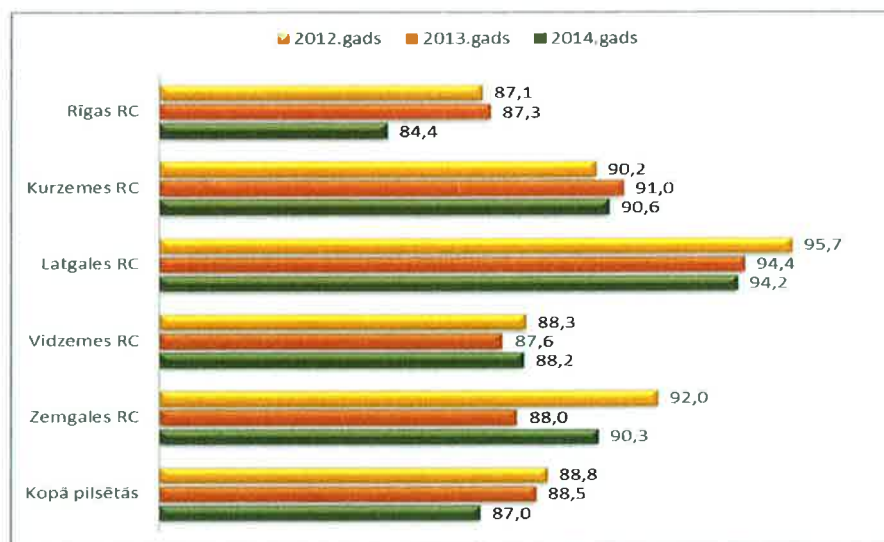
pilsētās 2014.gadā bija 10,1 minūtes (2013.gadā 9,6 minūtes), savukārt lauku teritorijās vidējais ierašanās laiks augstas prioritātes izsaukumos bija 18,3 minūtes, kas ir par 0,9 minūtēm mazāk nekā 2013.gadā.

Savlaicīgi izpildīto izsaukumu īpatsvars no visiem izpildītajiem augstas prioritātes izsaukumiem 2012.-2014.gadā pakāpeniski nebūtiski samazinājies valstī kopumā, tikmēr **vidējais sasniedzamības rādītājs % lauku teritorijās ir pieaudzis**. Savlaicīgi (līdz 15 minūtēm) apkalpoto neatliekamu izsaukumu īpatsvars pilsētās 2014.gadā bija **87,0%**, kas ir par 1,5 procentpunktiem mazāk nekā 2013.gadā (2013.gadā - 88,5%), savukārt lauku teritorijās līdz 25 minūtēm apkalpoto izsaukumu īpatsvars bija **80,3%**, kas ir par 2,6 procentpunktiem vairāk nekā 2013.gadā (2013.gadā - 77,7%).

Var izteikt minējumu, ka viens no ietekmējošiem faktoriem šādai situācijai ir fakts, ka augstas prioritātes izsaukumu īpatsvars lauku teritorijās ir nedaudz pieaudzis, savukārt pilsētās nedaudz sarucis attiecībā pret 2013.gadu.

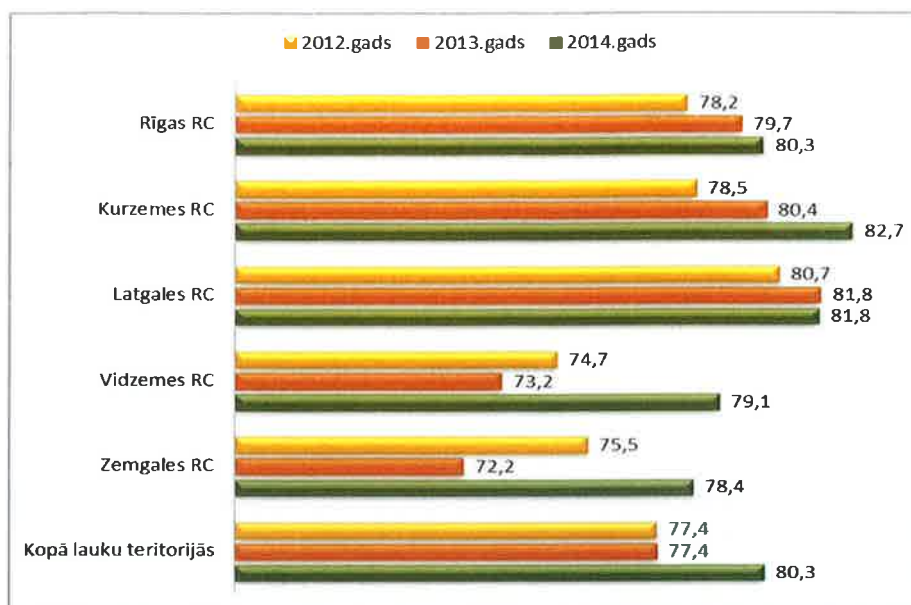
Kopumā pilsētās sasniedzamība % ir samazinājusies, jo tajās novadu pilsētās, kurās līdz šim sasniedzamība nav bijusi 75% gadījumos savlaicīgi, vēl vairāk samazinājies sasniedzamības rādītājs. Kā 2013.gadā tā arī 2014.gadā no 76 pilsētām sasniedzamība mazāk par 75% ir 21 pilsētā.

Savlaicīgi izpildīto augstas prioritātes izsaukumu īpatsvara dinamika pilsētās un lauku teritorijās 2012.-2014.gadā aplūkojama 3. un 4.attēlā.

3.attēls. Savlaicīgi izpildīto augstas prioritātes izsaukumu īpatsvara dinamika pilsētās, 2012-2014

2014.gadā 54 teritoriālajās vienībās sasniedzamības rādītājs ir virs 75%, 10 teritoriālajās vienībās rādītājs ir pasliktinājies zem 75%.

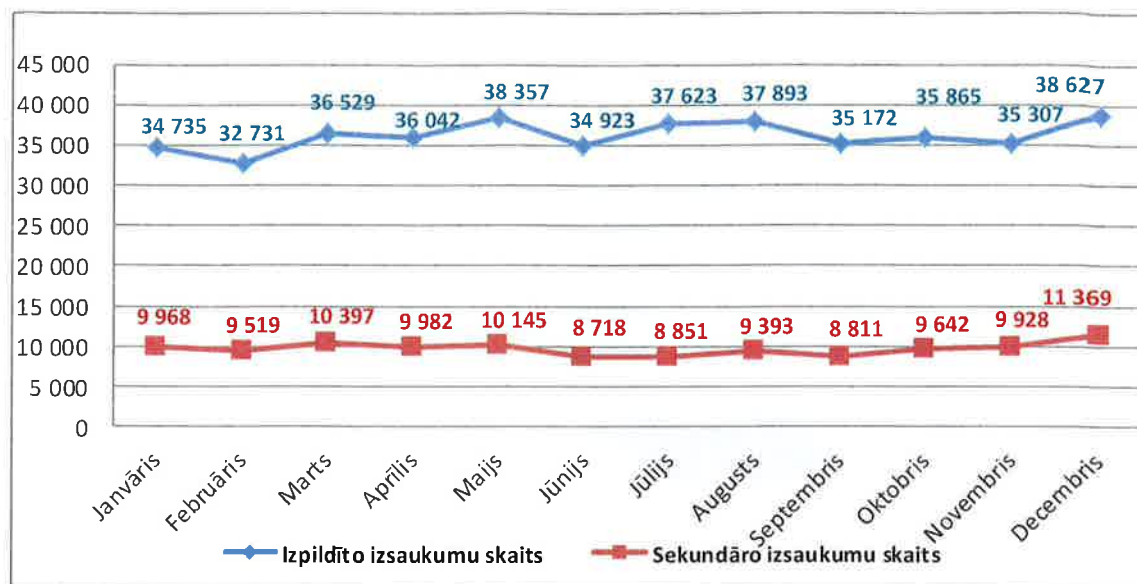

4.attēls. Savlaicīgi izpildīto augstas prioritātes izsaukumu īpatsvara dinamika lauku teritorijās, 2012-2014

Izpildīto izsaukumu skaits, kā rezultātā pacientam netika konstatēts dzīvībai un veselībai kritisks stāvoklis, jeb tā saukto sekundāro izsaukumu skaits 2014.gadā bija 116 724 (26,9%), kas ir par 1,9% ($n = 2\ 167$) vairāk kā 2013.gadā (skat. 5.attēlu). Viszemākais sekundāro izsaukumu skaits mēnesī 2014.gadā bija laika periodā no jūnija līdz septembrim, bet visaugstākais no marta līdz maijam un no novembra līdz decembrim (skat. 6.attēlu), kas skaidrojams ar gripas epidēmiju un paaugstinātu saslimstību ar akūtām respiratorām vīrusinfekcijām ziemas un pavasara sezonās, kad iedzīvotāji pastiprināti griežas NMP dienestā ar sūdzībām par augstu temperatūru, galvassāpēm, nogurumu un citām akūtu vīrusinfekciju radītām blakusparādībām.

5.attēls. Sekundāro izsaukumu īpatsvars dinamikā, 2012- 2014

6.attēls. NMP dienesta izpildīto un sekundāro izsaukumu skaits sadalījumā pa mēnešiem, 2014

Lai arī vidējais savlaicīgi izpildīto neatliekamu izsaukumu īpatsvars pārsniedz MK 2013.gada 17.decembra noteikumu Nr.1529 „Veselības aprūpes finansēšanas un organizēšanas kārtība” noteiktās prasības, kas nosaka, ka pēc neatliekama izsaukuma saņemšanas neatliekamās medicīniskās palīdzības 75% gadījumu jānodrošina ne vēlāk kā 25 minūšu laikā, tomēr atsevišķos pagastos šis rādītājs nepārsniedz pat 25%. Lai nodrošinātu vienlīdzīgu pakalpojuma pieejamību visiem iedzīvotājiem, ir nepieciešams veidot jaunus NMP punktus vai īstenot citus pasākumus veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības uzlabošanai lauku iedzīvotājiem.

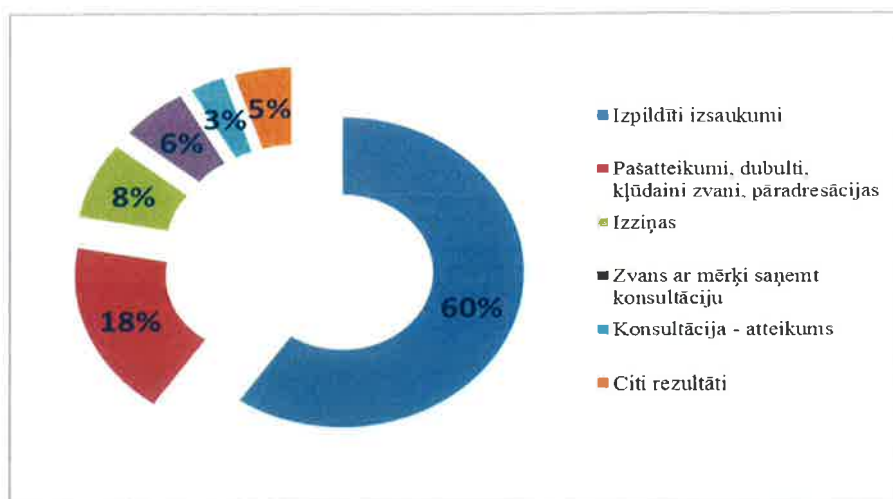
9.2. Operatīvā medicīnas centra darbība

2014.gadā NMP dienesta OVC reģistrēti **728 175** zvani (par 1,3% mazāk nekā 2013.gadā), no kuriem **25 204** zvani noslēgušies ar konsultāciju, bet **58 344** – ar izziņas sniegšanu (skatīt 7.att.). Pieteikto izsaukumu skaits – **459 008**. NMP brigādes nosūtītas **433 804** izsaukumos. Izpildīto izsaukumu skaits 2014.gadā sastāda 94,5% no pieteiktajiem izsaukumiem un ir par 3,5% mazāks nekā 2013.gadā.

2014.gadā telefoniskas konsultācijas sastāda **5,5%** (n = 25 204) no pieteiktajiem izsaukumiem. Konsultāciju – atteikumu skaits 2014.gadā samazinājies sakarā ar jaunu izsaukuma rezultātu kodu ieviešanu – „71- Konsultācija – zvans ar mērķi saņemt konsultāciju” un „72- Izsaucēja konsultācija līdz brigādes atbraukšanai”, dodot iespēju korektāk uzskaitīt datus par ienākošajiem zvaniem un to rezultātiem. Tādējādi 2014.gadā no pieteiktajiem izsaukumiem tika izslēgti zvani, kad iedzīvotāji zvanījuši uz ‘113’, lai saņemtu medicīnisku konsultāciju.

Sekundāro izsaukumu skaits 2014.gadā bija 116 724 jeb **26,9%**, kas ir par 1,9% lielāks nekā 2013.gadā, taču sekundāro izsaukumu skaita palielināšanās visticamāk saistīta ar brigāžu darbā pielietojamā diagnožu klasifikatora maiņu (skat. 5.attēls).

2014.gadā izsaukuma pieņemšanas vidējais laiks dzīvībai un veselībai kritiskās situācijās (pēc izsaukuma rezultāta) bija **2,4 min.**

7.attēls. Ienākošo zvanu struktūra pēc rezultāta 2014.gadā.

Izmaiņas OVC darba organizācijā

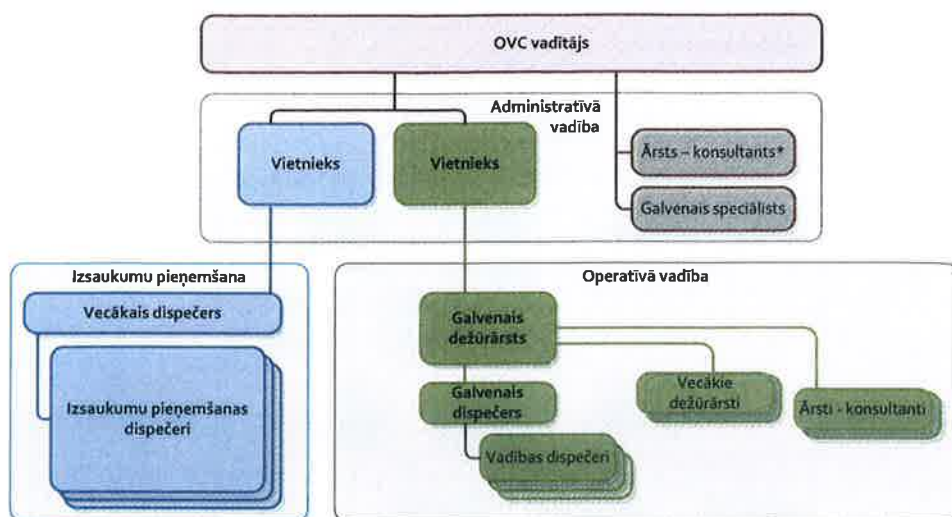
Lai uzlabotu darba efektivitāti 2014.gadā veiktas vairākas organizatoriskas izmaiņas OVC:

➤ Ar 01.07.2014. tika reorganizēta OVC ārsta-eksperta amata vieta un izveidota amata vieta OVC vadītāja vietnieks NMP izsaukumu pieņemšanas pārvaldības jautājumos, kura darba mērķis ir nodrošināt operatīvu un kvalitatīvu NMP izsaukumu pieņemšanu, izsaukumu pieņemšanas dispečeru darba organizāciju un kvalitātes uzraudzību. Kā arī pārskatīti OVC vadītāja vietnieka amata pienākumi, nosakot atbildību par operatīvās vadības jautājumiem. OVC struktūrshēmu un NMP operatīvās vadības nodrošināšanas shēmu kopš 01.07.2014. skatīt 8.un 9.attēlā.

➤ Lai padarītu efektīvāku izsaukumu izpildi un pārraudzību ar 01.09.2014. RRC vecākie dežūrārsti un vadības dispečeri tika pārcelti darbā uz OVC Rīgā, Laktas ielā 8.

➤ No 01.12.2014. reorganizējot 2 OVC izsaukumu pieņemšanas dispečera amata vietas (1 Rīgas RC, 1 Latgales RC), tika izveidots amats 'OVC vecākais dispečers', kura pamatfunkcija ir organizēt un pārraudzīt izsaukumu pieņemšanas dispečeru darbu dežūras laikā, un veikt izsaukumu pieņemšanas dispečeru darba kvalitātes uzraudzību.

Operatīvā vadības centra vadības struktūra

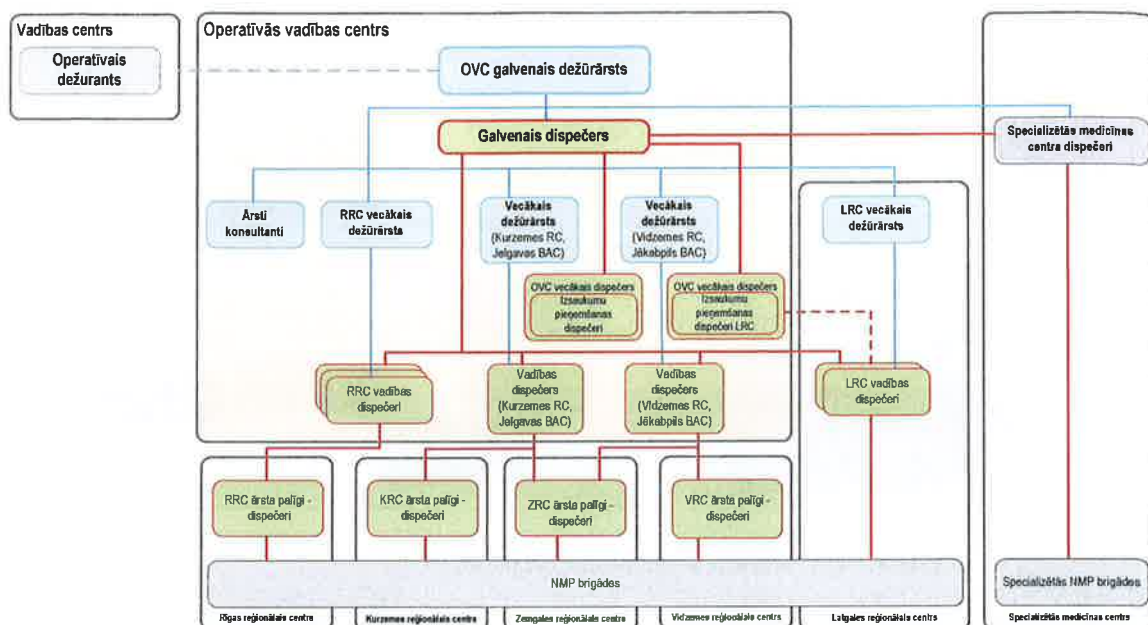
8. attēls. OVC struktūrshēma kopš 01.07.2014.

Izsaukumu pieņemšanas procesa reglamentēšanai izstrādāta procedūra OVC 1.1. „NMP izsaukumu pieņemšanas process un tā pārraudzība”, kas apstiprināta 26.11.2015. Procedūra nosaka vairākus izsaukumu pieņemšanas procesa izpildes kvalitātes kritērijus un to regulāru uzraudzību. Tādējādi īstenots NMP dienesta 2014.gada darba plāna pasākums „Ieviest Eiropas ārkārtas palīdzības tālruņa asociācijas standartu „Kvalitātes standarts ārkārtas izsaukumu zvanu centriem”, integrējot to NMP dienesta kvalitātes vadības sistēmā”.

Pārskata gadā uzsākta OVC dežurējošā personāla darba kvalitātes uzraudzība saskaņā ar procedūrām ATB 5.4. „Kārtība, kādā NMP dienestā tiek uzraudzīta un izvērtēta sniegtās NMP kvalitāte, t.sk., ārstniecībā izmantojamo metožu, medikamentu, medicīnisko materiālu un ierīču lietošanas, pamatotības uzraudzība un analīze”.

NMP operatīvās vadības nodrošināšana

9. attēls. NMP operatīvās vadības nodrošināšanas shēma kopš 01.07.2014.

Lai nodrošinātu starpreģionālo sadarbību brigāžu operatīvajā vadībā 2014.gada 1.septembrī uz OVC pārņēma Rīgas RC brigāžu vadību, tādējādi nodrošinot zvanu pieņemšanu un brigāžu vadību visā Latvijas teritorijā divās vietās OVC Rīgā un Daugavpilī. (skat. 2.karte)

2. karte. NMP dienesta brigāžu vadība no 2014. gada 1.septembra

9.3. Specializētā medicīnas centra darbība

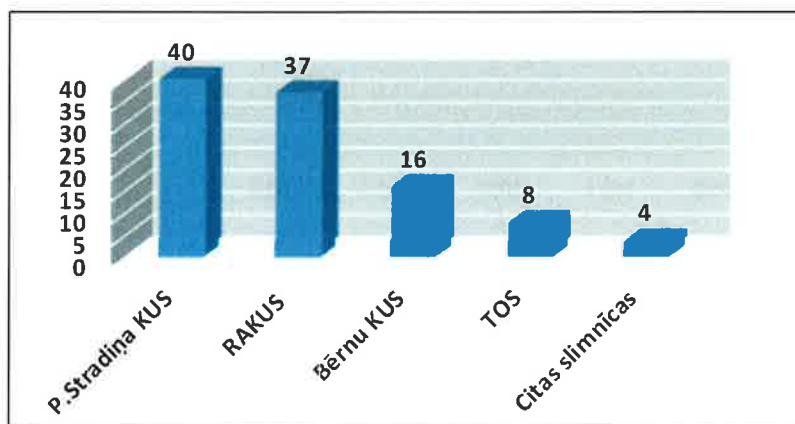
SMC galvenie uzdevumi:

- nodrošināt telefonkonsultācijas slimnīcām, NMP brigādēm, kuģiem;
- nodrošināt operācijas, manipulācijas, konsultācijas uz vietas slimnīcās;
- nodrošināt kritiski slimu pacientu medicīnisko transportēšanu uz citām slimnīcām, t.sk. ar helikopteru, kā arī nodrošināt pacientu medicīnisko transportēšanu uz/no ārvalstīm;
- koordinēt un nodrošināt medicīnisko palīdzību valsts nozīmes publiskos pasākumos.

SMC operatīvo darbību diennakts režīmā nodrošina 2 dispečeri, 4 īpaši aprīkotas reanimācijas brigādes (divas pieaugušiem pacientiem, viena bērniem, viena jaundzimušajiem) un citi mediķi vairāk kā 20 dažādās specialitātēs. Nepieciešamības gadījumā tiek piesaistīti papildus speciālisti, noslēdzot līgumu par konkrētu izsaukumu. Pastāvīgā gatavības režīmā SMC izsaukumu nodrošināšanai atrodas 6 OMT, ir iespēja piesaistīt vēl sešus OMT.

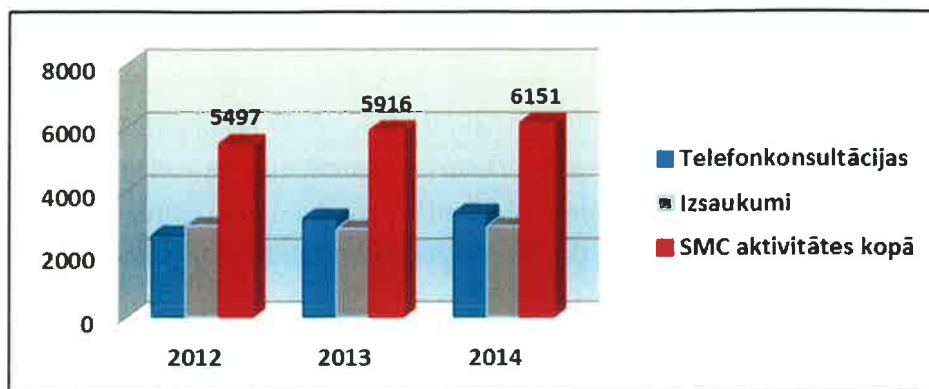
SMC speciālisti (skat.10.attēls), kuri savas profesionālās iemaņas ikdienā uztur strādājot universitātes slimnīcās vai Specializētos centros, atbilstoši grafikam atrodas „mājas dežūrā” un pēc SMC dispečeru zvana telefoniski konsultē vai dodas izsaukumos uz ārstniecības iestādēm.

Nepietiekošas darba samaksas dēļ darba attiecības ar NMP dienestu 2014.gadā pārtrauca sejas-žokļu ķirurgi. Vairāki SMC ārsti šobrīd uz laiku strādā ārzemju klīnikās, tādēļ neiroķirurģijas, torakālās ķirurģijas, traumatoloģijas un otolaringoloģijas specialitātēs darba attiecībās ir stājušies jauni speciālisti. Līdz ar to izmainījies SMC nodarbināto ārstu skaits.

10.attēls. SMC ārstu pamatdarba vietas

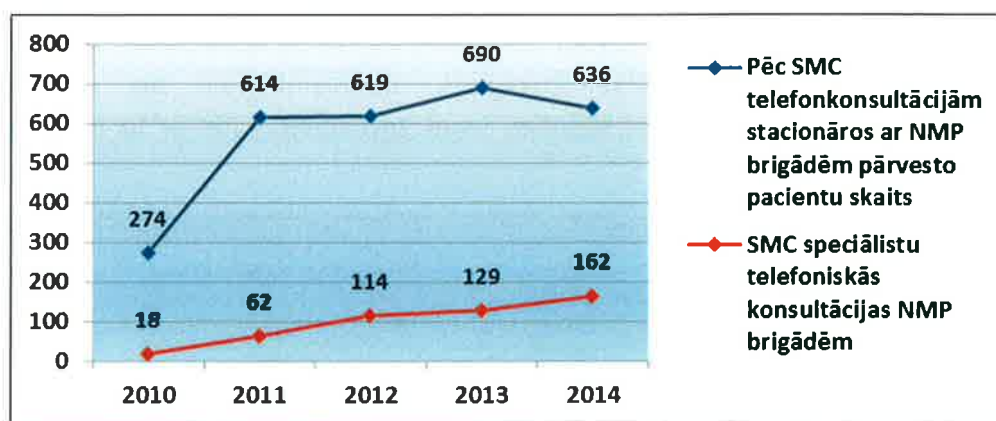
Kopējais SMC darbības aktivitāšu skaits pēdējo gadu laikā pakāpeniski ir palielinājies, izmaiņoties attiecībām starp aktivitāšu veidiem. Atšķirībā no iepriekšējo gadu tendencēm, 2014.gadā palielinājies gan izsaukumu, gan telefonkonsultāciju skaits (skat.11.attēls).

11.attēls. SMC telefonkonsultāciju un izsaukumu skaita dinamika

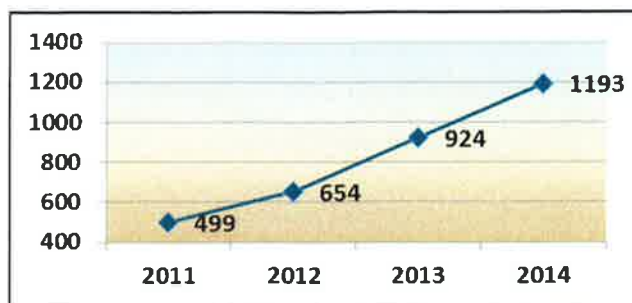
SMC speciālistu telefonisko konsultāciju rezultātā pacientu medicīnisko transportēšanu uz universitātes klīnikām vai specializētiem centriem veic ne tikai SMC brigādes, bet arī reģionālās NMP brigādes.

Savukārt, gadījumos, kad NMP brigādēm nepieciešams SMC speciālistu atbalsts (skat. 12. attēls), tika organizēta ārsta speciālista telefonkonsultācija NMP brigāžu personālam, to starpā, 60 gadījumos izvērtēta arī EKG. Līdz ar to pacienti, kuri citkārt būtu transportēti uz reģionālām slimnīcām un vēlāk tiktu pieteikts izsaukums SMC brigādei vai speciālistam, uzreiz tika nogādāti stacionāros, kur var sniegt atbilstošu palīdzību.

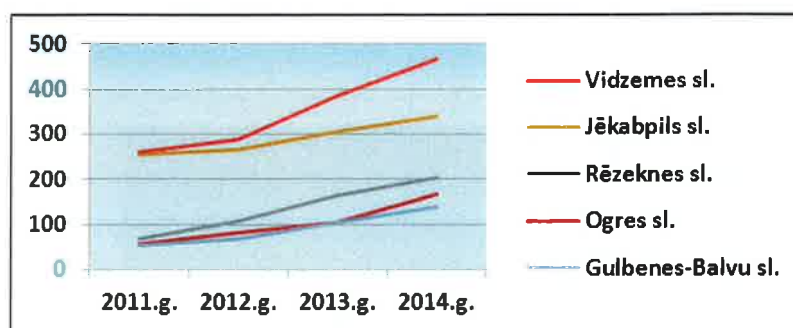
12.attēls. SMC un NMP brigāžu savstarpējā sadarbība

Izmantojot telemedicīnas pakalpojumus, telefoniski daudzos gadījumos ir iespējams savlaicīgāk konsultēt par ārstēšanas taktiku, izvērtēt pieteikto izsaukumu steidzamību un izvairīties no nelietderīgiem izsaukumiem. Tā pēc neiroķirurģu telemedicīniskām konsultācijām **83%** gadījumos (2013.gadā-77%) operatīva terapija vai pārvešana uz neiroķirurģijas klīnikām nebija indicēta. Šādas tehnoloģiskās iespējas šobrīd ir visās slimnīcās, kurās nodrošina NMP, tādēļ gadījumu skaits, kad SMC speciālisti ar telemedicīnas palīdzību izvērtē vizuālās diagnostikas rezultātus, turpina ievērojami pieaugt (skat. 13.attēls).

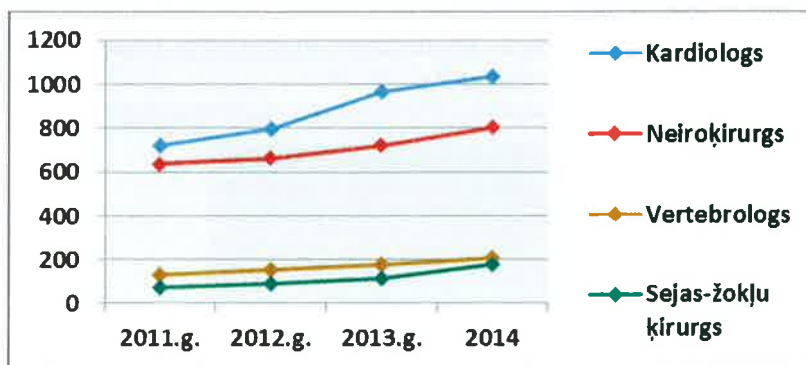
13.attēls. Telemedicīniski izvērtēto vizuālās diagnostikas izmeklējumu skaits

SMC speciālisti telefoniski konsultēja savus kolēģus **29** Latvijas slimnīcās. Saglabājās tendence telefonisko konsultāciju skaita pieaugumam Vidzemes, Jēkabpils, Rēzeknes, Ogres un Gulbenes-Balvu apvienības slimnīcās (14.attēls).

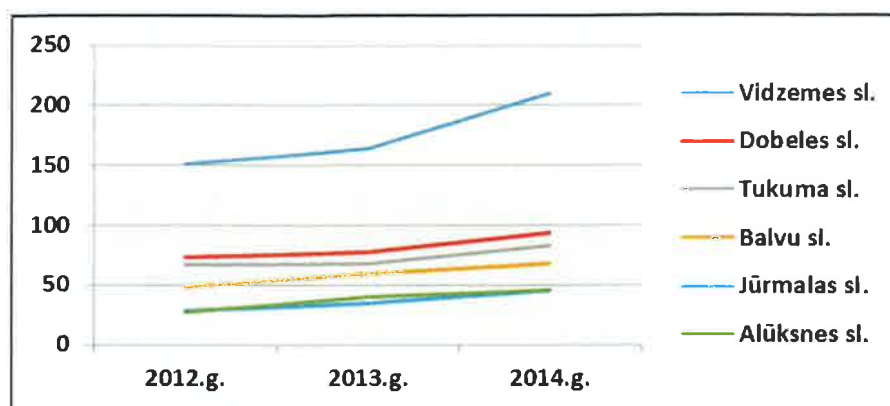
14.attēls. SMC telefonisko konsultāciju pieauguma tendences atsevišķās slimnīcās.

Stabilas telefonkonsultāciju skaita samazināšanās tendences nav nevienai slimnīcai. Pēc kardiologu konsultācijām **629** pacienti (*t.i.* **61%** gadījumos) sakarā ar akūtu koronāru sindromu tika medicīniski transportēti uz kardioloģijas klīnikām. Kopumā medikus Latvijas slimnīcās telefoniski konsultēja **30** dažādu specialitāšu ārsti (skat. 15.attēls)

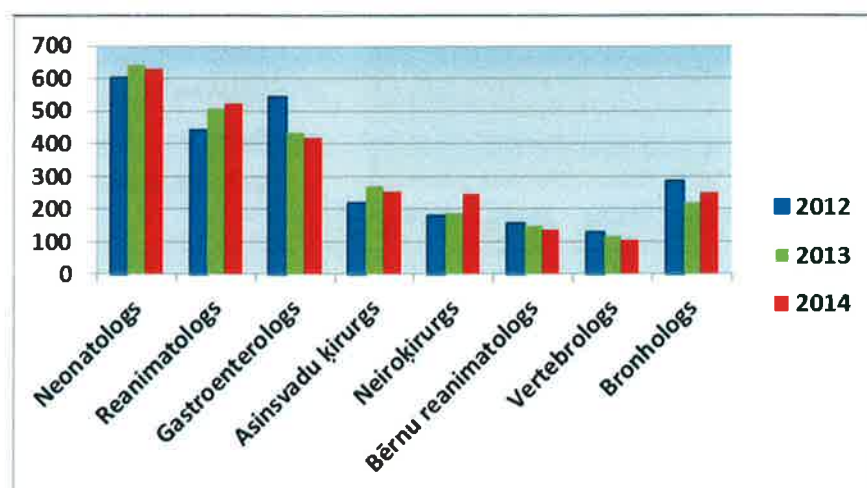
15.attēls. Atsevišķu speciālistu telefonkonsultāciju pieauguma tendence.

Salīdzinoši ar iepriekšējiem periodiem turpina pieaugt SMC izsaukumu skaits uz Vidzemes, Dobeles, Tukuma, Balvu, Jūrmalas un Alūksnes slimnīcām (skat.16.attēls). Kopumā SMC speciālisti ir braukuši izsaukumos uz **27** Latvijas slimnīcām.

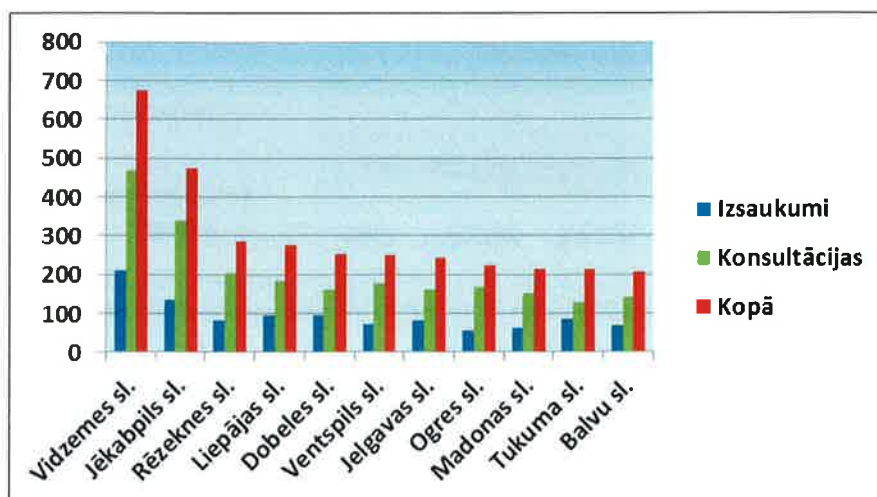
16.attēls. SMC izsaukumu pieauguma tendences atsevišķās slimnīcās.

Izsaukumu skaits (skat. 17.attēls) 2014.gadā palielinājies reanimatologiem, neiroķirurģiem, bronhologiem, torakālajiem ķirurģiem, bet samazinājies gastroenterologiem, bērnu ķirurģiem un bērnu neiroķirurģiem.

17.attēls. SMC speciālistu izsaukumu skaits (virs 100) Latvijas slimnīcās.

Vislielākais kopējais SMC izsaukumu un telefonkonsultāciju (skat. 18.attēls) skaits ārpus Rīgas ir bijis Vidzemes un Jēkabpils slimnīcās.

18.attēls. SMC atbalsts ārpus Rīgas slimnīcās (virs 200 izsaukumiem un telefonkonsultācijām)

Izsaukumu skaits SMC neonatologiem 2014.gadā (skat. 9. tabulu) saglabājas iepriekšējā gada līmenī, no kuriem 16% gadījumos jaundzimušie specializēti aprīkotā OMT pārvesti no reģionu slimnīcām dzemdību nodaļām uz Bērnu KUS.

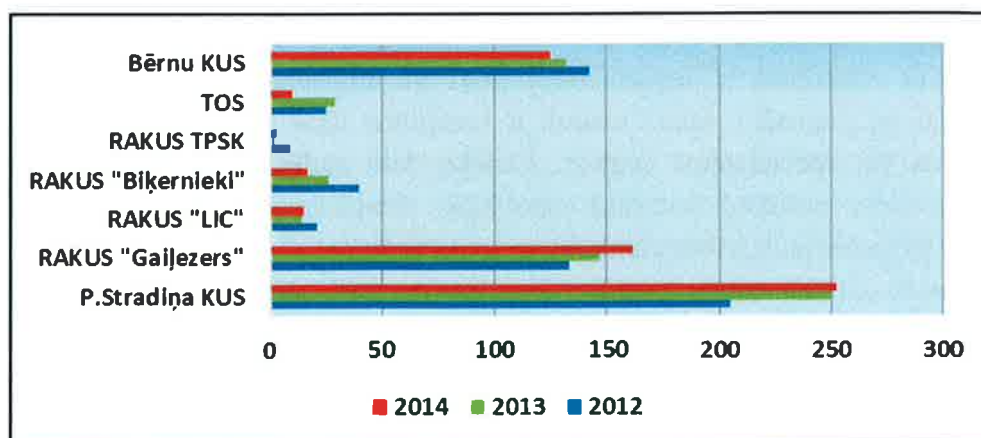
	2010.g	2011.g	2012.g	2013.g	2014.g
Neonatalogu izsaukumi	554	567	603	640	632
Jaundzimušie pārvesti no ārpus Rīgas dzemdību nodaļām uz BKUS (% no neonatalogu izsaukumiem)	14%	14%	14%	18%	16%

9.tabula.SMC neonatalogu izsaukumi

45% gadījumos no SMC speciālistu izsaukumiem, t.i. **1293** izsaukumos, ir veiktas operācijas vai manipulācijas. Visaugstākā operāciju aktivitāte ir neiroķirurģiem - 86%. Tas liecina par telefonkonsultāciju labiem rezultātiem, izmantojot telemedicīnas diagnostiskās iespējas.

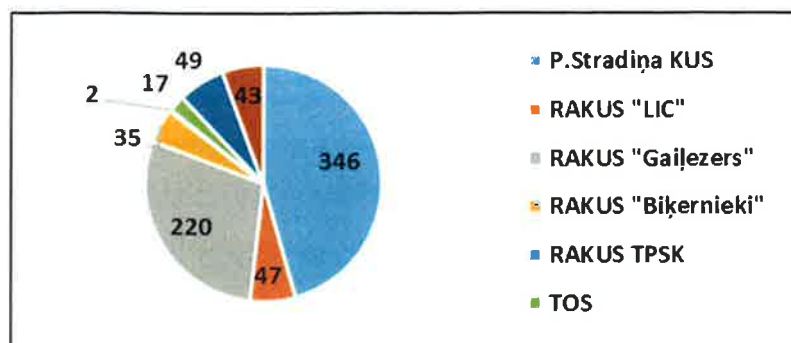
Kopumā uz vietas republikas slimnīcās SMC speciālisti ir strādājuši **1581** gadījumos - sniegtas konsultācijas, veiktas operācijas vai manipulācijas (**2013.g. – 1491 gadījumos**). Īpaši klīniski sarežģītos gadījumos vienlaikus izsaukumos (**72 reizes**), ir devušies vairāki speciālisti, bet **145** gadījumos organizēti telefonkonsīliji ar vairākiem SMC speciālistiem.

Pēdējo gadu laikā vērojama tendence palielināties pacientu skaitam, kuri medicīniski transportēti ar SMC brigādēm uz RAKUS „Gaiļezers” un P.Stradiņa KUS (skat.19.attēls).

19.attēls. Medicīniskā transportēšana ar SMC brigādēm, (izņemot jaundzimušos) galamērķis Rīgā.

Medicīniskās transportēšanas SMC dispečeri organizē, sadarbojoties ar NMP dienesta OVC. Gadījumos, kad nav nepieciešama reanimācijas brigāde, pēc SMC speciālistu telefonkonsultācijām pacientus uz stacionāriem ir transportējušas reģionālo centru NMP brigādes(sk.20.attēls).

20.attēls. Medicīniskā transportēšana ar NMP brigādēm pēc SMC telefonkonsultācijām

SMC speciālisti organizējuši un koordinējuši cietušo un saslimušo medicīnisko evakuāciju no kuģiem, vai arī konsultējuši kuģu vadības personālu par medicīniskās palīdzības nodrošināšanu uz vietas.

Sadarbībā ar Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem SMC mediķi 2014.gadā ar Gaisa spēku helikoptera palīdzību medicīniski transportējuši 13 pacientus. SMC mediķu brigādes vairākkārtīgi veikušas pacientu medicīnisko transportēšanu no ārvalsts medicīnas klīnikām uz Latvijas ārstniecības iestādēm un otrādi, kā arī tika koordinēta un nodrošināta medicīniskā palīdzība valsts nozīmes un citos publiskos pasākumos.

Par nozīmīgu notikumu SMC darbā pārskata periodā ir uzskatāma jaunā, speciāli konstruētā un aprīkotā, OMT nodošana SMC neonatologu brigādes rīcībā. Īpaši būtiska nozīme šim transportlīdzeklim ir gadījumos, kad nepieciešama kritiski slimu jaundzimušo transportēšana no reģionu slimnīcu dzemdību nodaļām uz BKUS.

Joprojām aktuāla problēma, kuru nāksies risināt turpmākā laika periodā, ir ļoti saspringtā situācija ar SMC speciālistu atalgojumu. Specializētās NMP sniegšanai republikas slimnīcās ir nepieciešami ārsti ar atbilstošu kompetenci, profesionālām iemaņām un prasmēm, kuras uzturēt ir iespējams tikai ikdienā, strādājot universitātes slimnīcās vai specializētos centros. Lielāko daļu gadījumos SMC ārstu iesaistīšanās kritisku slimu pacientu ārstēšanā republikas slimnīcās ir vienīgā alternatīva, kas var sekmēt šo pacientu dzīvības glābšanu un izveseļošanu.

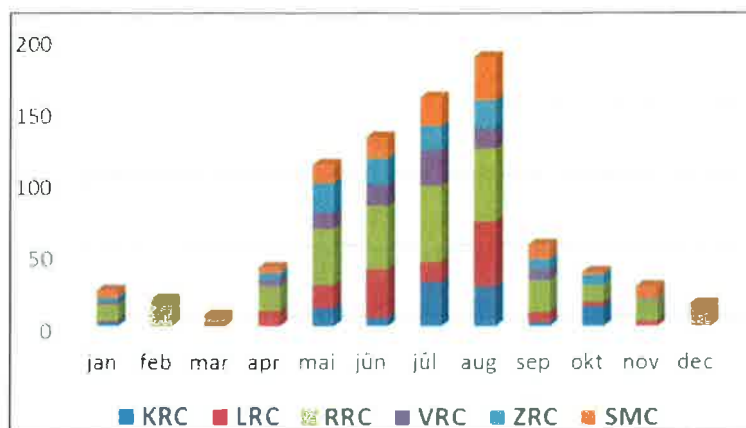
Vadošo klīniku augsti kvalificētiem speciālistiem dežūras SMC ir papildus darbs, tādēļ pašreizējā darba samaksa par sarežģītām un nogurdinošām dežūrām vairs nespēj viņus motivēt strādāt. Šī iemesla dēļ 19 ārsti jau ir pārtraukuši darba attiecības ar NMP dienestu. Neraugoties uz dažkārt ļoti sarežģītām situācijām minēto apstākļu dēļ, SMC tomēr izdevās veikt visu pieteikto telefonkonsultāciju un izsaukumu izpildi.

10. Medicīniskās palīdzības nodrošināšana publiskos un valsts nozīmes pasākumos un repatriācijas

10.1. Medicīniskās palīdzības nodrošināšana publiskos un valsts nozīmes pasākumos

Pārskata periodā NMP dienests nodrošinājis medicīnisko palīdzību 598 (2013.g. - 505) dažāda mēroga publiskos pasākumos, kuros MP nodrošināšanā bija iesaistītas 825

(2013.g.- 697) dažādu resursu vienības (skat. 21.attēls). Noslēgti un izpildīti 27 (2013.g. — 33) līgumi par MP nodrošināšanu pasākumos, kuri ilgst vairākas dienas un/vai norisinās vairākās vietās Latvijā. Saņemti informatīvie ziņojumi par 4 415 publiskajiem pasākumiem, kuru norises vietā NMP dienesta resursi nav bijuši nepieciešami.

21.attēls: NMP dienesta struktūrvienību brigāžu dežūru skaits publiskos pasākumos, 2014

Cilvēkresursu, medicīnisko un materiāli tehnisko resursu piesaiste medicīniskās palīdzības nodrošinājumam tikusi organizēta atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam un atbilstoši pasākumu organizatoru sniegtajai informācijai par plānotā pasākuma raksturu, norises laiku, riskiem un īpašajiem apstākļiem. Biežāk medicīniskās palīdzības nodrošināšanai bijuši pietiekami viena NMP dienesta RC resursi, kura pamatdarbības teritorijā pasākums noritējis. Atsevišķos gadījumos palīdzības nodrošināšanā iesaistīti vienlaikus vairāku RC, SMC un citu struktūrvienību resursi. Pārskata periodā veiksmīgi turpinājusies sadarbība ar citiem operatīvajiem dienestiem un Latvijas Sarkano Krusta pirmās palīdzības sniedzējiem.

2014.gadā NMP dienests nodrošināja medicīnisko palīdzību vērienīgu kultūras un sporta norišu dalībniekiem un apmeklētājiem, t.sk., Rīga-2014 Eiropas kultūras galvaspilsēta ietvaros notiekošajos pasākumos - "Rīga 2014 Saulgrieži", Pasaules Koru olimpiādes, "27th European Film Awards Riga", "Dzimuši Rīgā", "Baltijas valstu Studentu dziesmu un deju svētkos "Gaudeamus 2014" Daugavpilī, plaši apmeklētos koncertos ar pasaulē slavenu skatuves zvaigžņu piedalīšanos (piem., "Depeche Mode", "Sarah Brightman"), mūzikas festivālos „Positivus” un „Summer Sound”. Kā ik gadus palīdzība nodrošināta arī sporta pasākumos ar lielu dalībnieku skaitu - Nordea Rīgas Maratonā 2014, SEB MTB Kalnu velomaratona sacensību posmos visā Latvijā, 24.Riteņbraucēju vienības braucienā, U21 Baltic Cup 2014 futbola spēlēs, Kurzemes rallijā, Eiropas sieviešu hokeja čempionātā, Jūrmalas skriešanas pusmaratonā un citos pasākumos. Kā ik gadu laikā no 2014.gada 12.līdz15.augustam pēc iepriekš saskaņota plāna medicīniskā palīdzība nodrošināta Vissvētākās Jaunavas Marijas Debesīs uzņemšanas svētkos.

Pacientiem publiskos pasākumos galvenokārt diagnosticētas nelielas traumas, karstuma un pārslodzes ietekmē radušās sirds - asinsvadu sistēmas problēmas, hronisku

slimību paasinājumi, gastrointestinālās funkcijas traucējumi, akūtas respiratoras saslimšanas.

Regulāri visa pārskata gada laikā, tikusi saskaņota rīcība NMP nodrošināšanai augsta līmeņa ārvalstu amatpersonu vizīšu laikā Latvijā, kā arī augstu Latvijas amatpersonu darba braucienu laikā. Pēc atbildīgo institūciju pieprasījuma, nodrošināta paaugstināta gatavība sniegt NMP visā valsts teritorijā personām, kurām tiek nodrošināta personīgā apsardze. Nodrošināta līguma par medicīnisko pakalpojumu nodrošināšanu Valsts Prezidenta kancelejas vajadzībām izpilde.

2014.gadā turpinājās darbs pie medicīniskā nodrošinājuma plānošanas Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē, Baltijas un Ziemeļvalstu Dziesmusvētku un XI Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkos norises laikam.

10.2. Repatriācijas uz/no ārvalstīm

Pārskata periodā NMP dienests iesaistījies 51 pacientu medicīnisko repatriāciju koordinēšanā un nodrošināšanā. Organizēta 18 pacientu evakuācija uz ārstniecības iestādēm mītnes zemē un 34 personu repatriācija uz Latviju. 10 gadījumos tika sniegtas konsultācijas par transportēšanas iespējām, plānots maršruts un aprēķināti paredzamie ar repatriāciju saistītie izdevumi. Transportējot pacientu no ārvalstīm uz Latviju, tika iesaistīts gan sauszemes, gan gaisa transports.

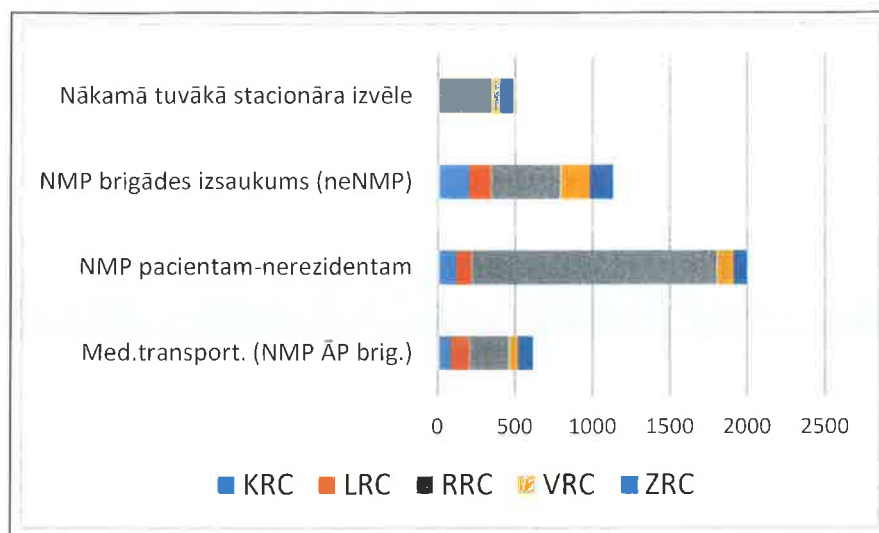
Latvijas valsts piederīgajiem medicīniskā repatriācija bijusi nepieciešama galvenokārt traumu, sirds un asinsvadu slimību, personības un uzvedības traucējumu gadījumos. Novērots, ka Latvijas pilsoņi ar onkoloģiskajām saslimšanām izvēlas ārstēšanos ārzemēs.

2014.gadā pacienti uz Latviju tika transportēti no Austrijas, Beļģijas, Čehijas, Francijas, Igaunijas, Itālijas, Izraēlas, Lietuvas, Korejas, Lielbritānijas, Nīderlandes, Norvēģijas, Polijas, Somijas, Spānijas, Šveices, Ukrainas, Vācijas, Zviedrijas. Nodrošinot pacientu medicīnisko transportēšanu starptautiskā līmenī, NMP dienests sadarbojas ar LR Ārlietu ministrijas Konsulāro departamentu, Latvijas Republikas vēstniecībām un konsulātiem ārvalstīs, Latvijas Republikas Valsts robežsardzi, kā arī ārvalstu partneriem - European Air Ambulance, Medflight Finland un Lufthansa.

Pārskata periodā saskaņā 2013.gada 17.decembra MK 1529.noteikumu 205.3. punktu, nodrošināta viena 2010.gadā dzimuša bērna ar smagu aknu patoloģiju transportēšana no Bērnu Klīniskās Universitātes slimnīcas uz Vācijas klīniku turpmākai ārstēšanai un aprūpei. Nodrošināta 16 Ukrainas nemieros cietušo medicīniskā transportēšana no Starptautiskās lidostas Rīga un P.Stradiņa Klīnisko universitātes slimnīcu un no P.Stradiņa KUS uz citām ārstniecības iestādēm.

10.3. Norēķini par NMP dienesta sniegtajiem medicīniskajiem maksas pakalpojumiem

Medicīnisko maksas pakalpojumu nodaļa elektroniski noformējusi 5522 rēķinus par NMP dienesta sniegtajiem medicīniskajiem maksas pakalpojumiem, t.sk. RVS Horizon noformēti 4220 NMP brigāžu izsniegtie Akti-Rēķini (skat.22.attēlu).

22.attēls: NMP dienesta struktūrvienību brigāžu izsniegtie Akti-rēķini, 2014

Medicīnisko maksas pakalpojumu nodaļa veikusi darbu ar debitoriem, sagatavojusi un nosūtījusi atgādinājuma vēstules par neapmaksātiem rēķiniem. 2014.gadā uzsākta sadarbība ar uzņēmumu „Lindorff OY Latvija” piedziņas pakalpojumiem.

Pārskata periodā juridiskām un fiziskām personām un pakalpojumu sniegšanā iesaistītiem NMP dienesta darbiniekiem tikušas sniegtas vairāk nekā 3500 telefoniskas konsultācijas par maksas pakalpojumu saņemšanas un apmaksas kārtību.

11. Pasākumi pakalpojumu kvalitātes uzlabošanai un NMP dienesta vadības efektīvas darbības nodrošināšanai

11.1. Kvalitātes vadības sistēmas ieviešana un uzturēšana

Lai nodrošinātu NMP dienesta mērķu un pamatuzdevumu efektīvu izpildi un ilglaicīgu, stabilu attīstību, NMP dienestā ir izveidota un pastāvīgi tiek pilnveidota Kvalitātes vadības sistēma (turpmāk – KVS) atbilstoši ISO 9001 standarta prasībām un normatīvajiem aktiem.

Pārskata gadā NMP dienestā tika izstrādāts „NMP dienesta KVS pilnveidošanas plāns 2014.gadam”, kura izpildes rezultātā procedūras tiek gan regulāri aktualizētas, saskaņā ar ārējos normatīvajos aktos noteikto, gan apvienotas vai atceltas, ar mērķi samazināt procedūru skaitu, kā arī rūpīgi izvērtēta nepieciešamība pēc jaunu procedūru izstrādes. Tika aktualizētas „NMP dienesta Kvalitātes rokasgrāmatas” visas sadaļas, kurās aprakstīta NMP dienesta darbība saskaņā ar definētajiem NMP dienesta darbības mērķiem.

Saskaņā ar NMP dienesta KVS pilnveidošanas plānu 2014.gadam izstrādātas un apstiprinātas **34** NMP dienesta darbību regulējošas procedūras, t.sk. izstrādātas **16** jaunas procedūras un aktualizētas **18** procedūras (skat.10. tabulu).

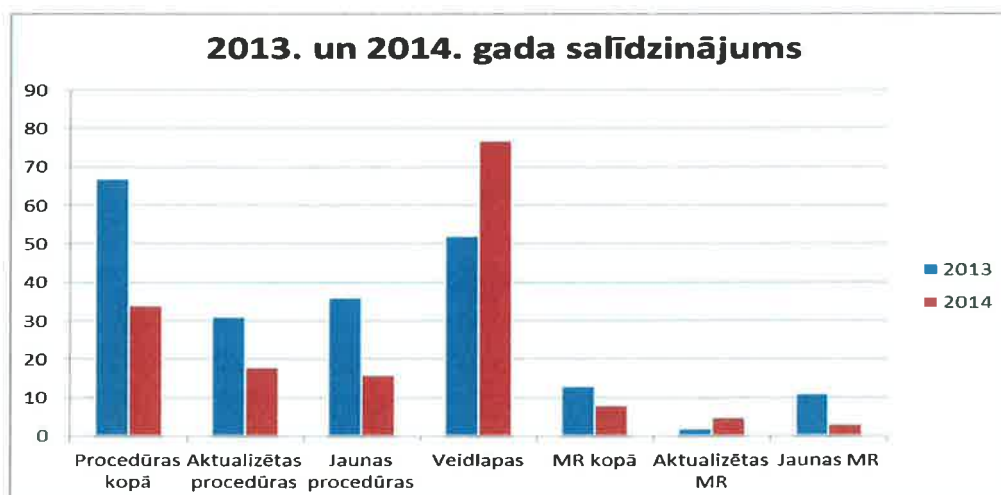
Analizējot „NMP dienesta KVS pilnveidošanas plāna” izpildes rezultātus un izvērtējot administratīvā sloga mazināšanas iespējas, izvērtēta 2014.gadā izstrādāto jauno un aktualizēto procedūru skaita attiecība pret jauno un aktualizēto procedūru skaitu 2013.gadā.

Gads	Kopējais apstiprināto procedūru skaits	Jaunas procedūras	Aktualizētas procedūras.
2013	67	36	31
2014	34	16	18

10.tabula. NMP dienesta apstiprināto procedūru skaita salīdzinājums

2014.gadā apstiprinātas **77** dokumentu veidlapas (gan jaunas, gan aktualizētas), kuras kā sagataves tiek izmantotas dokumentu izstrādē. Salīdzinājumā ar 2013.gadu (skat.23.attēls) jauno un aktualizēto formu skaits ir palielinājies (2013.gadā – 52, 2014.gadā – 77).

2014.gadā izstrādātas un apstiprinātas **8** NMP metodiskās rekomendācijas, t.sk. sagatavotas 3 jaunas NMP metodiskās rekomendācijas un 5 aktualizētas.

23.attēls: NMP dienesta izstrādātās kvalitātes vadības dokumentācijas skaita salīdzinājums.

Lai novērtētu NMP dienesta kvalitātes sistēmas atbilstību „Kvalitātes pārvaldības sistēmas. Prasības. LVS EN ISO 9001:2008” standarta prasībām, kā arī normatīvo aktu un NMP dienesta prasībām, kvalitātes sistēmas efektivitāte un atbilstība regulāri tiek pārskatīta un izvērtētas nepieciešamās izmaiņas kvalitātes sistēmā.

Tika apkopoti un analizēti NMP dienesta politikas un darbības rezultāti un to rezultatīvie rādītāji.

11.2. Vadības audits un iekšējā kontrole

NMP dienesta Audita nodaļa nodrošina iekšējā audita organizēšanu un veikšanu ar mērķi novērtēt un iegūt objektīvu pārlicību par NMP dienesta darbības atbilstību normatīvajiem aktiem, ISO 9001:2008 standarta prasībām un citiem audita kritērijiem, kā arī nodrošina iekšējās kontroles sistēmas darbības efektivitātes izvērtēšanu un sniedz priekšlikumus tās pilnveidošanai. 2014.gadā veikti šādi uz risku novērtējumu balstīti iekšējie auditi NMP dienesta pamatdarbības un atbalsta sistēmām:

- 1) pamatdarbības sistēmas iekšējais audits „Apmācības pirmās palīdzības sniegšanā”;
- 2) pamatdarbības sistēmas iekšējais audits „Apmācības NMP sniegšanā”;
- 3) atbalsta sistēmu juridiskais atbalsts un kvalitātes vadības iekšējais audits „Iekšējo un ārējo normatīvo aktu plānošana, izstrāde un saskaņošana”;
- 4) atbalsta sistēmas darbības nodrošināšana un iepirkumi iekšējais audits „Funkciju izpildes un saimnieciskais nodrošinājums”;
- 5) atbalsta sistēmas finanšu vadība un finanšu pārskati iekšējais audits „Budžeta izpilde un izlietojuma uzraudzība”.

Audita nodaļa pārskata gadā sniegusi konsultācijas, lai novērtētu NMP punktu vecāko ārsta palīgu slodzes pamatojumu, kā arī Operatīvās vadības centra pārvaldību.

Kopumā, novērtējot NMP dienestā ieviesto iekšējās kontroles sistēmu un tās darbību, var secināt, ka tā darbojas un tiek nepārtraukti pilnveidota, ir nepieciešami atsevišķi uzlabojumi. 2014.gadā veikta NMP dienesta iekšējo kvalitātes auditoru apmācība un kompetences pilnveidošana. NMP dienestā kvalitātes iekšējo auditu veikšanai pilnvarots 21 iekšējais auditors no NMP dienesta reģionālajiem centriem un vadības centra.

Lai novērtētu NMP dienesta kvalitātes vadības sistēmas atbilstību normatīvajiem aktiem un ISO 9001:2008 standarta prasībām, 2014.gadā veikti 34 kvalitātes sistēmas iekšējie auditi NMP dienestā par atbilstību ISO standarta 9001:2008 „Kvalitātes vadības sistēmas. Prasības” prasībām visās NMP dienesta sertificētajās jomās:

- Katastrofu medicīnas sistēmas darbības plānošana;
- Neatliekamās medicīniskās palīdzības organizēšana un nodrošināšana ārkārtas situācijās un katastrofu gadījumos;
- Apmācību organizēšana katastrofu medicīnā, neatliekamās medicīniskās palīdzības un pirmās palīdzības sniegšanā;
- Medicīnisko ierīču un medikamentu valsts materiālo rezervju glabāšana;
- Neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana pirmsslimnīcas etapā. Specializētās neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana.

12. NMP dienesta personāls

NMP dienesta personāls atbilstoši struktūrai un amatu sarakstam ir dienesta vadība, atbalsta un saimnieciskās funkcijas nodrošinošais personāls, NMP brigāžu personāls – ārstniecības personas un OMT vadītāji un SMC personāls.

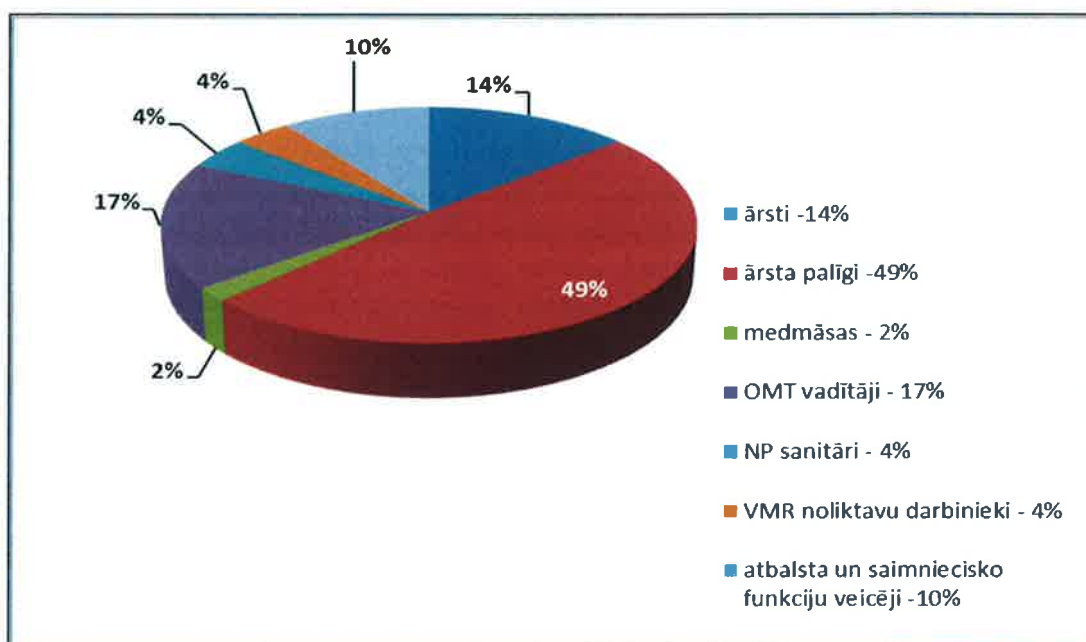
SMC nodarbināti Universitāšu klīnisku un/vai specializēto medicīnas centru vadošie speciālisti 24 ārstniecības specialitātēs.

Pamatfunkcijas nodrošinošais personāls ir Medicīniskās kvalifikācijas un mācību centra darbinieki, NMP organizēšanas un attīstības, Medicīniskā nodrošinājuma un aprītes, Medicīnisko maksas pakalpojumu, Katastrofu medicīnas gatavības plānošanas un koordinācijas un Valsts medicīnisko resursu un rezervju nodaļu darbinieki.

Atbalsta funkciju nodrošinošais personāls NMP dienestā nodrošina sekretariāta, personāla vadības, IT, grāmatvedības, komunikāciju, juridisko un saimnieciskās funkcijas.

12.1. Darbinieku skaits, struktūra un personāla mainība

2014.gadā NMP dienesta 3177 amatu vietās bija nodarbināti 2843 darbinieki. Atšķirība starp personāla un amata vietu skaitu skaidrojama ar doto iespēju ārstniecības personām un OMT vadītājiem strādāt normālo pagarināto darba laiku, nepārsniedzot 240 stundas mēnesī, ko vairums NMP brigāžu personāla izmanto. 1739 (61%) darbinieku ir sievietes, 1095 (39%) - vīrieši. NMP dienesta darbinieku vidējais vecums 43.81 gadi (sievietēm 43.51 gads, vīriešiem – 44.30 gadi). Ārstniecības personu vidējais vecums 42.66 gadi (sievietēm 43.65 gadi, vīriešiem – 38.27 gadi). NMP dienesta darbinieku procentuālo sadalījumu pēc nodarbošanās skatīt 24.attēlā.

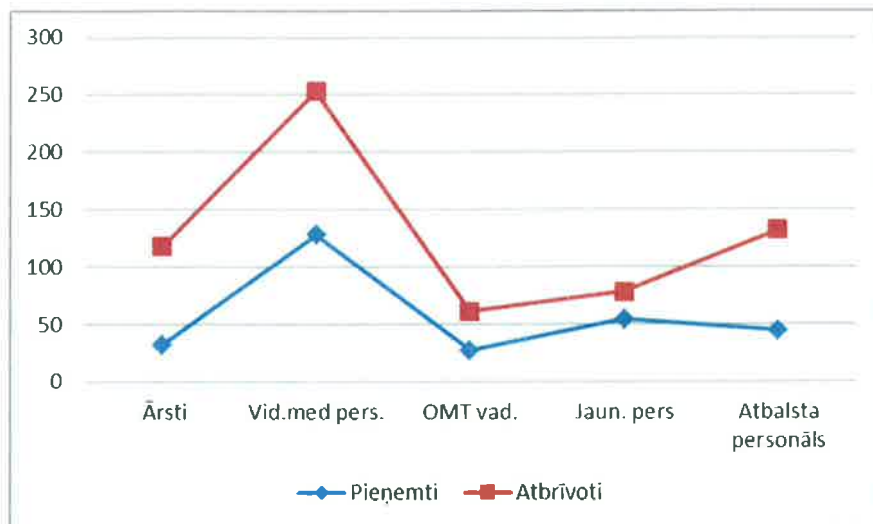
24.attēls. NMP dienesta darbinieku iedalījums pēc amatiem, 2014

Gandrīz puse (1368 jeb 49%) NMP dienesta darbinieku ir ārsta palīgi, no kuriem 68% ir sertificēti neatliekamajā medicīnā, 14% (n=387) ir ārsti, no kuriem 30% ir sertificēti NM ārsti, bet 101 - dažādu citu speciālistu ārsti, 2% (n=53) māsas, 4% (n=118) sanitāri, 17% (n=118) OMT vadītāji, 4% (n=112) Valsts materiālo rezervju noliktavu darbinieki, 10% (n=279) atbalsta un saimniecisko funkciju veicēji, tai skaitā pamatdarbību nodrošinošais personāls.

Personāla mainība NMP dienestā 2014.gadā ir vidēji 23.7%, kas atbilstoši cilvēkresursu vadības teorētiskajiem aspektiem tiek uzskatīts par normālu personāla

mainības rādītāju. Atskaītes gadā darbu NMP dienestā uzsākuši 318 darbinieki. Darba tiesiskās attiecības NMP dienestā izbeiguši 357 darbinieki. To sadalījumu pēc nodarbinātības grupām skatīt 25.attēlā.

Darba tiesisko attiecību pārtraukšanas iemesli bijuši visdažādākie - aiziešana vecuma pensijā, 43 gadījumos - arodslimība vai veselības stāvokļa neatbilstība ieņemamajam amatam (33 ārstniecības personas, 10 OMT vadītāji). 2014.gadā tika veikta 2013.un 2014. gadā no darba NMP dienestā aizgājušā ārstniecības personāla aptauja, (atbildes tika saņemtas no 104 respondentiem), no kuriem 20% aiziešanas iemeslu minēja nespēju pietiekami nopelnīt, 20% nebija apmierināti ar darba saturu un vadības attieksmi, un vēl tikpat respondentu norādīja, ka saņemtu konkurētspējīgāku darba piedāvājumu.

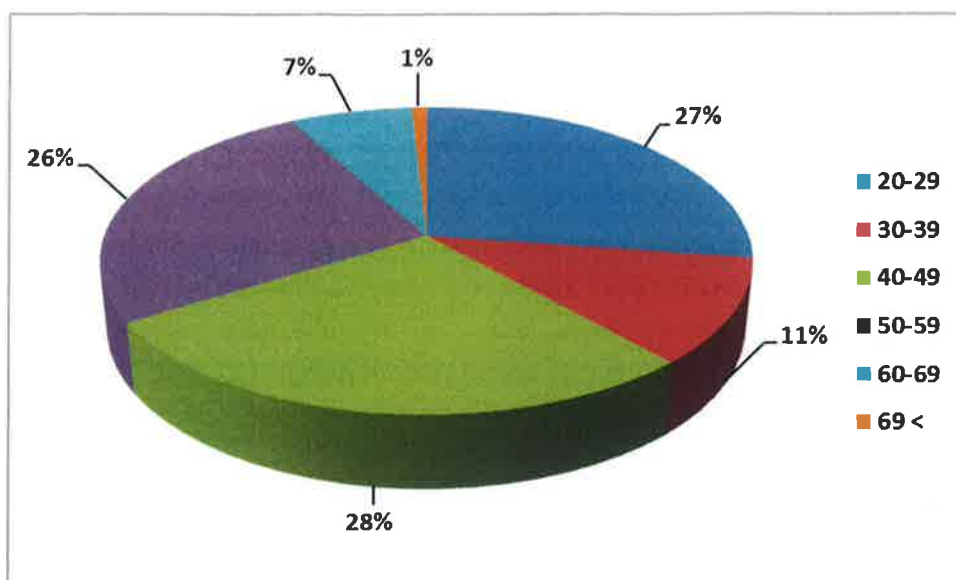

25.attēls. NMP dienestā pieņemto un darba tiesiskās attiecības izbeigušo darbinieku sadalījums pēc nodarbinātības grupām, 2014

Ārstniecības personāla sadalījumā pa vecuma grupām (skat.26.attēls), vērojams, ka 8% darbinieku ir vecāki par 60 gadiem, savukārt 27% darbinieku ir no 20 - 29 gadiem, starp kuriem 29% ir jaunākais medicīniskais personāls. Visvairāk (28%) ārstniecības personu ir vecuma grupā no 40 līdz 50 gadiem, kurā pamatā iekļaujas dienesta vidējais ārstniecības personāls – ārsta palīgi, izsaukumu pieņemšanas dispečeri un medicīnas māsas. OMT vadītāju vidējais vecums ir 49.8 gadi, bet salīdzinoši daudz, 82 OMT vadītāju, ir vecumā virs 60 gadiem.

OVC nodarbināti 144 darbinieki (19 vīrietis un 125 sievietes). OVC darbinieku vidējais vecums ir 46,9 gadi. No 69 OVC izsaukumu pieņemšanas dispečeriem 80% ir sertificēti NM ārsta palīgi.

Tehniski darba nepārtrauktību palīdz nodrošināt 7 diennakts informācijas tehnoloģiju un sakaru nodrošināšanas dežuranti.

26.attēls. NMP dienesta ārstniecības personu sadalījums pēc vecuma

12.2. Personāla izglītība

NMP dienestā 1175 darbiniekiem ir augstākā izglītība, 1567 – vidējā vai vidējā profesionālā izglītība un 11 darbiniekiem ir medicīnas zinātņu doktora grāds.

Personāla kvalifikācijas uzturēšanai, atbilstoši ikgadējās novērtēšanas rezultātiem, ir izstrādāts personāla apmācību plāns. NMP brigāžu personāla profesionālās pilnveides un kvalifikācijas uzturēšanas kursus un seminārus plāno un organizē Medicīniskās kvalifikācijas un mācību centrs sadarbībā ar RC personāla speciālistiem. Pārējā personāla mācības atbilstoši mācību plānam, personāla vēlmēm un NMP dienesta finansiālajām iespējām organizē Personāla vadības un attīstības nodaļa. 2014.gadā ir apmeklēti 26 Latvijas personāla vadīšanas asociācijas rīkotie semināri, 15 Valsts administrācijas skolas rīkotie kursi un semināri, 8 rīkotie semināri HORIZON lietotājiem un 21 citu organizāciju rīkotie kursi un semināri. 50 OVC darbinieki piedalījušies Komunikāciju darbnīcas mācībās, 12 OVC darbinieki pilnveidojuši profesionālo leksiku angļu valodā, 14 KRC NMP darbinieki apmeklējuši Latvijas Ārstu biedrības, organizētos kursus ārstniecības personālam „Veselā garā veselās domas”.

Eiropas Savienības prezidentūras gada plāna ietvaros 15 darbinieki apguvuši angļu valodas kursu moduļus, 2 franču valodu, un 6 - speciālās prezidentūras apmācības. 69 NMP dienesta darbinieki 2014.gada septembrī uzsāka studijas Latvijas Universitātes Rīgas Medicīnas koledžā, lai iegūtu NM ārsta palīga kvalifikāciju un sertifikātu. 2014.gadā 243 dienestā nodarbinātie darbinieki beidza kādu no vidējām profesionālām vai augstākajām mācību iestādēm, bet 94 ar tikko iegūtu ārstniecības personas diplomu uzsāka darba gaitas NMP dienestā.

12.3. Personāla novērtēšana

Atbilstoši 2012.gada 10.jūlija MK noteikumiem Nr.494 „Noteikumi par valsts tiešās pārvaldes iestādēs nodarbināto darba izpildes novērtēšanu” noteikti mērķi un

uzdevumi 2014.gadam, kā arī tika noteiktas vērtējamās kompetences un izstrādāta novērtēšanas kārtība darbinieku novērtēšanai Novērtēšanas elektroniskās veidlapas informācijas sistēmā (NEVIS).

Līdz 2014.gada 31.decembrim ir novērtēti 2307 NMP dienesta darbinieki, kas ir 81% no kopējā darbinieku skaita. No novērtētajiem darbiniekiem 3 ir saņēmuši vērtējumu – neapmierinoši, 34 (1%) – jāpilnveido, 1360 (59%) – labi, 821 (36%) – ļoti labi un 89 (4%) – teicami.

12.4. Darba vides uzlabošana un psiholoģiskais atbalsts darbiniekiem

2014.gadā turpinājās vairāku NMP dienesta struktūrvienību telpu rekonstrukcija starptautisko investīciju ieguldījumu programmu projektu ietvaros (*skat. 8.2. sadaļu*).

Balstoties uz pieejamo finansējumu, 2014.gadā tika veikti plānotie remontdarbi darba apstākļu uzlabošanai gan brigāžu punktos (Saldus, Garkalne, Baldone, Ķekava, Vecmilgrāvis, Pļavnieku, Asara ielas, Dobeles, Dagdas, Vecumnieku, Skrundas), gan Kandavas Valsts materiālo rezervju noliktavās, kā arī tika veikti remontdarbi Rīgas RC apsardzes telpās, Daugavpils RC telpās. Neplānoti darbi bija veicami Smiltenes, Ventspils, Jelgavas, Gulbenes un Bauskas NMP punktos un Siguldas Valsts materiālo rezervju noliktavā.

Pārskata gadā tika turpināts darbs pie arodveselības pasākumu pilnveides, paplašinot sadarbību ar iesaistītajām pusēm, pilnveidojot arodveselības pasākumu organizatorisko jautājumu risināšanu un informācijas apriti. Tika pilnveidota darba vides risku novērtējuma metodika un veikts darba vides riska novērtējums visās NMP dienesta struktūrvienībās. Pilnveidotā risku novērtēšanas metodika ļāva sīkāk diferencēt pastāvošo darba vides faktoru kaitīgo ietekmi, līdz ar to arī individualizējot preventīvo pasākumu veikšanu. Darba vides riska novērtējuma laikā tika apsekotas visas NMP dienesta struktūrvienības.

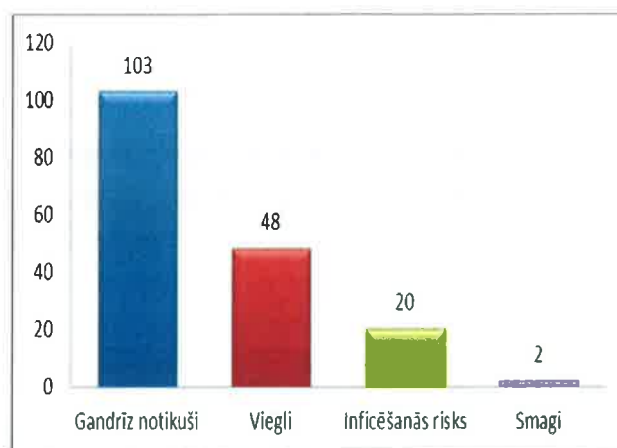
2014.gada augustā veikti laboratoriskie mērījumi – trokšņa, mikroklimata un elektromagnētiskā starojuma testēšana OVC. Testēšana tika veikta darba laikā, pie dažādas ienākošo zvanu intensitātes. Mērījumu rezultāti parāda, ka trokšņa arodekspozīcija, lai arī mainīga, tomēr tā nepārsniedz, arodekspozīcijas robežvērtības. Mikroklimats un elektromagnētiskais starojums nepārsniedz arodekspozīcijas robežvērtības.

Uzsākām NMP brigāžu darbinieku apgādi ar iepirktajiem darba apaviem, nodrošinot vidēji 82.6% brigāžu darbinieku. Izvēlētais apavu modelis nodrošina darbiniekiem nepieciešamo pēdu un potīšu aizsardzību, veicot smaguma pārvietošanu, kā arī pārvietojoties par dažādām teritorijām un telpām, vienlaikus saglabājot nepieciešamo komfortu.

2014.gadā sadarbībā ar Rīgas Stradiņa universitātes Psihosomatikas klīniku tiek piedāvāta psihoterapeita palīdzība NMP dienesta darbiniekiem. Visbiežāk psihoterapeita palīdzība nepieciešama darbiniekiem, kas piedzīvo pacienta nāvi (it īpaši mazu bērnu) NMP brigādes klātbūtnē, sniedz palīdzību pacientiem ar smagām traumām, piedzīvo pacientu uzbrukumus, kas var izpausties kā draudi vai pat fiziska iesaistīšana, kā arī

sena psihoemocionāla pārdzīvojuma sekas. Piedāvāto psihologa palīdzību izmantojuši 10 darbinieki 32 reizes.

Kopā 2014.gadā NMP dienestā reģistrēti 173 notikuši un gandrīz notikuši nelaimes gadījumi darbā no tiem 103 nelaimes gadījumi reģistrēti kā gandrīz notikuši nelaimes gadījumi darbā (skat. 27.attēls). Izmeklēti 70 nelaimes gadījumi darbā, no tiem 48 gadījumos ir konstatēti viegli veselības bojājumi, 20 gadījumos konstatēts inficēšanās risks un 2 nelaimes gadījumu darbā sekas atzītas par smagām.

27.attēls. Nelaimes gadījumos iesaistīto NMP dienesta darbinieku skaits, 2014

13. Komunikācija ar sabiedrību

NMP dienesta komunikācijas virzieni 2014.gadā bija iedzīvotāju informēšana par neatliekamās medicīniskās palīdzības izsaukšanu dzīvībai kritiskās situācijās, veicinot izpratni par NMP dienesta darba specifiku, sabiedrības preventīva izglītošana traumu mazināšanai un pirmās palīdzības zināšanu, iemaņu veicināšanai, kā arī informēšana par NMP dienesta darbības un attīstības aktuālajiem jautājumiem.

Komunikācija nodrošināta, sagatavojot informāciju medijiem, izveidojot un uzturot saziņu NMP dienesta sociālajos kontos, kā arī organizējot NMP dienesta dalību dažāda mēroga izglītojošajos pasākumos. Lai izzinātu sabiedrības viedokli, veikta socioloģiskā aptauja par iedzīvotāju vērtējumu NMP dienesta darbam, informētību par ārkārtas tālruni '113' un rīcību kritiskās situācijās.

13.1. Sabiedrības informēšana par NMP saņemšanu, traumatisma profilaksi un pirmās palīdzības sniegšanu

Publicitāte medijos

Izmantojot masu mediju starpniecību, 2014.gadā NMP dienests nodrošinājis iedzīvotājiem izglītojošu informāciju traumu profilaksei, palīdzības izsaukšanai pa ārkārtas tālruni '113' un pirmās palīdzības sniegšanai līdz brigādes ierašanās brīdim (sezonālās traumas vasarā un ziemā, sadzīvē vai atpūtā, piemēram, ķermeņa atdzišanas, apsaldējumi, karstuma dūrieni, suņu kodumi, drošība uz ūdens, drošība uz ceļiem, iestājoties tumšajam laikam, droša svētku svinēšana, bērnu traumatisms, kā arī sagatavota

mediju informācija par dzīvībai bīstamām saslimšanām to atpazīšanai un savlaicīgai palīdzības izsaukšanai, tostarp, insults, infarkts u.c.).

Informējot par NMP dienesta aktualitātēm un pamatdarbības jautājumiem, nodrošināta informācija medijiem ar preses reližu, preses konferenču starpniecību par dažādām tēmām (piemēram, ERAF projekta ietvaros veiktā autoparka nomaiņa, SMC neonatologu brigādes auto iegāde un aprīkojums, iniciatīva ārējo automātisko defibrilatoru nodrošināšanai sabiedriskās vietās, e-dokumentācija ieviešana NMP dienestā, mobilā aplikācija '113' izsaukšanai u.c.).

Informatīvi izglītojošie pasākumi

Lai informētu iedzīvotājus par ārkārtas tālruni '113' un NMP dienesta darba specifiku, kā arī pareizu rīcību nelaimes gadījumos, kad apdraudēta cilvēka dzīvība, NMP dienests gada laikā piedalījies vairāk nekā 50 dažāda mēroga informatīvos un izglītojošos pasākumos (piem., triju dienu garumā izstāde „Bērnu pasaule 2013” Ķīpsalā, operatīvo dienestu drošības festivāls ģimenēm ar bērniem

„Piedzīvojumu vasara 2014”, „Muzeju nakts 2014”, bērnu svētki „Nāc un piedalies”, Latvijas izglītības iestāžu, pašvaldības un policijas drošības dienas, Karjeras/Atvērto durvju dienas NMP dienestā u.c.). Sadarbībā ar Iekšlietu ministriju, VUGD, Valsts policiju, a/s „Latvijas gāze” un Līvu akvaparku organizēts konkurss „Esi drošs – neesi pārdrošs” 7.-8.klašu skolēniem par dažādiem drošības jautājumiem un pirmās palīdzības sniegšanu nelaimes gadījumā. Konkurss noritēja trijās kārtās, ietverot gan teorētisko zināšanu, gan praktisko iemaņu pārbaudi un pilnveidošanu. Visos pasākumos tiek ietverta arī praktiskā daļa, nodrošinot atdzīvināšanas pasākumu veikšanu uz manekena. Šo pasākumu laikā tiešajā komunikācijā uzrunāti vairāk nekā 30 000 iedzīvotāju.

Izglītojoša programma skolu personālam

Mācību gada ietvaros teju 126 Latvijas skolās realizēta NMP dienesta izveidota izglītojoša programma par pareizu rīcību pēc negadījuma un pirmo palīdzību dzīvībai

kritiskās situācijās, kopumā novadot 135 nodarbības (katra ~3h garumā), kuru laikā aptverti vairāk nekā 4400 pedagogi un skolu tehniskie darbinieki. Programmas ietvaros tiek runāts NMP dienesta darba specifiku, palīdzības izsaukšanu, kā arī par gadījumiem, kādi var notikt skolās un pareizu rīcību (bezsamaņa, krampji, spēcīga asiņošana, aizrīšanās u.c.), noslēdzot nodarbības ar praktisko daļu, kas paredz atdzīvināšanas pasākumu veikšanu uz manekena.

Ātrās palīdzības 110gade

Noslēdzot 2014.gadā veiksmīgi uzsākto skolu programmu un atzīmējot Latvijas ātrās palīdzības 110gades jubileju, Latvijas skolās realizēts zīmējumu konkurss 1.-4.klašu skolēniem "Ātrā palīdzība bērna acīm", kā rezultātā izveidots īpašs 2015.gada sienas kalendārs. Konkurss guva milzu atsaucību – tajā saņemti gandrīz 5000 bērnu zīmējumu no 289 skolām visā Latvijā.

Turpinot Latvijas ātrās palīdzības vēstures izpēti un sabiedrības informēšanu par sasniegto, nodrošināta NMP dienesta dalība RSU zinātnisko darbu konferencē, izstrādājot darbu par līdz šim nepētītu tēmu - "Gaisa transporta nozīme Latvijas specializētajā medicīniskajā palīdzībā. 1944. – 2014." Tāpat 2014.gadā uzsākta medicīnas koledžu studentu piesaiste Latvijas ātrās palīdzības vēstures izpētei, kā rezultātā par šo tēmu uzsākta piecu studiju darbu izstrāde un izveidots viens vidusskolas zinātniski pētnieciskais darbs.

Sociālo mediju komunikācija

Lai pilnveidotu komunikāciju ar noteiktām mērķgrupām, 2014.gadā izveidoti oficiālie NMP dienesta sociālo tīklu konti Twitter, Facebook, Youtube, Flickr, Instagram, Prezi. Gada laikā nodrošināta aktīva komunikācija šajos sociālajos tīklos, veikta to popularizēšana, nodrošinot sekotāju loka stabilu pieaugumu.

Informatīvi materiāli

Lai veicinātu iedzīvotāju izpratni par NMP dienesta darba specifiku – dzīvību glābēji kritiskās situācijās - 2014.gadā izstrādāta un sociālajos medijos, mājas lapā, kā arī medijiem izplatīta 360° virtuālā tūre, kas interaktīvā viedā atspoguļo NMP dienesta darba specifiku, palīdzības izsaukšanu, zvanot uz ārkārtas tālruni '113', mediķu darbu un brigāžu aprīkojumu dzīvību glābšanai.

Atbilstoši NMP izsaukumu sezonālajām aktualitātēm NMP dienesta komunikācijas speciālisti izveidojuši arī izglītojošus video un vizuālos materiālus lietošanai interneta vidē (izvietošanai sociālajos medijos, portālos) – animācijas par veselības un dzīvības sargāšanu dažādās situācijās, kā arī infografikus traumatisma profilaksei un pirmās palīdzības sniegšanai (aizrīšanās, asiņošanas apturēšana, saindēšanās ar tvana gāzi, ieteikumi drošai svētku svinēšanai u.c.).

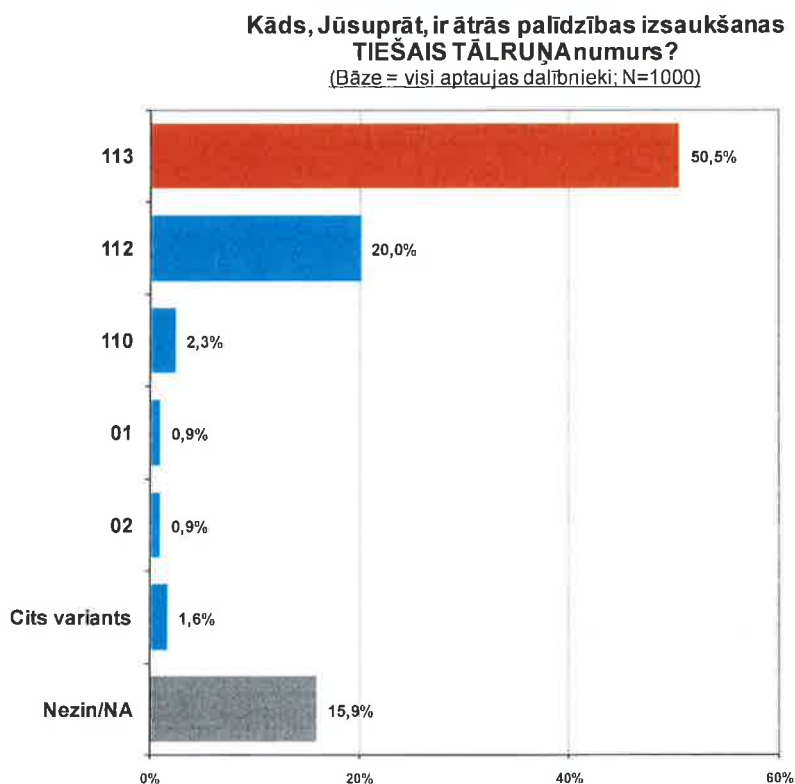
13.2. Iedzīvotāju aptauja par ārkārtas tālruni '113' un NMP dienesta darbības novērtējums

Lai noskaidrotu Latvijas iedzīvotāju informētību par ārkārtas tālruni '113' un novērtējumu NMP dienesta darbam, 2015.gada janvārī veikta socioloģiskā aptauja „Sabiedrības aptauja par NMP dienestu – informētība, vērtējums, rīcība nepieciešamības gadījumā”. Aptauja veikta no 09.01.-19.01.2015., tajā piedalījās 1000 Latvijas iedzīvotāji

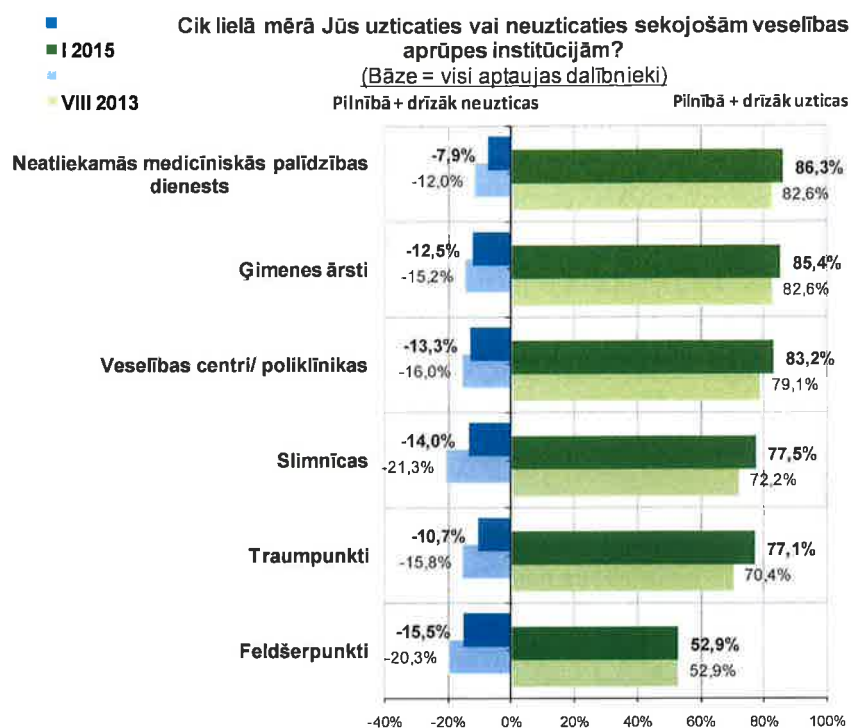
vecumā no 15-74 gadiem, aptverot visus Latvijas reģionus. Aptauju veica tirgus un socioloģisko pētījumu aģentūra „Latvijas fakti”, izmantojot tiešās (personīgās) intervēšanas metodi respondentu dzīvesvietās.

Pētījuma rezultāti rāda, ka 45,2% Latvijas iedzīvotāju veselībai kritiskos gadījumos palīdzību meklētu, zvanot uz tiešo NMP dienesta ārkārtas tālruni ‘113’, bet 35,2% - uz vienoto glābšanas dienesta tālruni ‘112’. Salīdzinot datus ar 2013.gada augustā veiktu analogisku aptauju, redzams, ka ir nedaudz pieaudzis to cilvēku skaits, kuri izmantotu tiešo NMP izsaukšanas tālruni (2013.gadā – 42,8%).

Kopumā aptaujā katrs otrais iedzīvotājs jeb 50,5% respondentu zināja nosaukt tiešo NMP izsaukšanas tālruna numuru. Šie dati apliecina, ka kopš 2010.gada, kad tika ieviests ārkārtas tālruna numurs ‘113’, salīdzinoši īsā laika posmā ir izdevies panākt augstu tā atpazīstamību sabiedrībā.

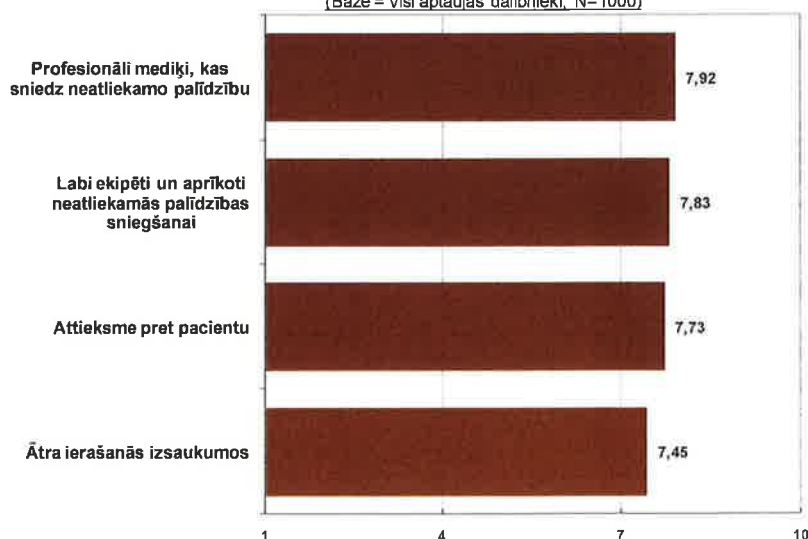

Saskaņā ar pētījuma rezultātiem, Latvijas sabiedrība kopumā uzticas veselības aprūpes institūcijām. Līdzīgi kā 2013.gadā, arī šobrīd veselības aprūpes institūciju vidū visaugstāko novērtējumu saņēmis NMP dienests, kuram uzticas 86,3% iedzīvotāju, turklāt šis rādītājs ir uzlabojies.

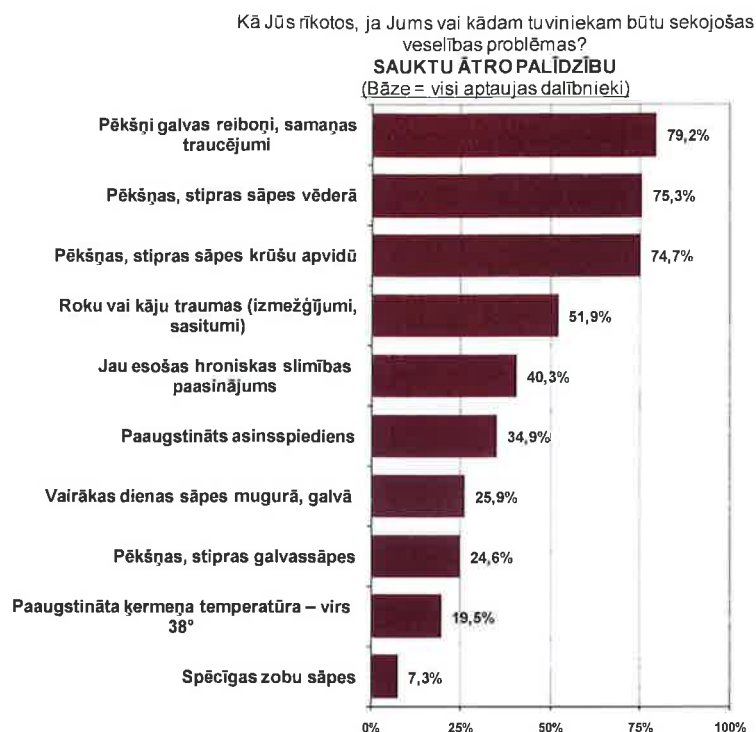

Aptaujā iedzīvotāji tika lūgti novērtēt NMP dienesta darbu 10 punktu skalā arī pēc vairākiem kritērijiem - brigāžu operativitāte, mediķu profesionalitāte, attieksme pret pacientu un aprikojums palīdzības sniegšanai. Vairāk nekā 60% aptaujāto NMP dienesta darbu novērtēja ar kādu no četrām augstākajām atzīmēm (7,8,9 un 10). Visos izvirzītajos kritērijos vidējais vērtējums pārsniedza 7,4 punktus, kas uzskatāms par pozitīvu novērtējumu.

Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta darba vērtējums pēc dažādiem kritērijiem
Vidējais vērtējums 10 punktu skalā,
kur 1 nozīmē - "ļoti slikti", bet 10 nozīmē "teicami"
(Bāze = visi aptaujas dalībnieki; N=1000)

Aptauja apstiprina iedzīvotāju nepietiekamo izpratni par situācijām, kādās būtu vai tieši otrādi – nebūtu izsaucama NMP dienesta brigāde. Nozīmīgs pētījuma dalībnieku skaits (38%-47%) uzskata, ka brigāde izsaucama, ja ir roku un kāju traumas, jau esošu hronisku slimību paasinājumi, asinsspiediena problēmas, kas pamatā ir ambulatorās veselības aprūpes līmenī risināmas veselības problēmas.

Aptaujā par vēlamāko informācijas par NMP izsaukšanu ieguves kanālu uzreiz aiz TV ievērojama daļa respondentu (40,4%) minējusi internetu, kas apliecina nepieciešamību NMP dienestam attīstīt uzsāktu komunikāciju interneta vidē.

14. Būtiskākie notikumi 2014.gadā

- Piegādāti 91 jauni OMT
- Ieviesta NMP izsaukumu elektroniskā karte
- Turpināta vienotas NMP un KM vadības informācijas sistēmas un iepriekšējos gados ieviesto IKT risinājumu pilnveidošana
- Veikti uzlabojumi 113 izsaukumu (zvanu) tehniskās pieejamības nodrošināšanā, uzlabojot un precīzāk reglamentējot sadarbību ar lielākajiem telefona sakaru nodrošinātājiem
- Veikta Kurzemes RVDC rekonstrukcija
- NMP dienesta personāla aktīva dalība starptautisko neatliekamās medicīniskās palīdzības un katastrofu medicīnas mācību „Dzīvības cena 2014” plānošanā, organizēšanā un norises nodrošināšanā.
- „Galda” mācību „Atbildīgo institūciju, dienestu, uzņēmumu sadarbība un rīcība, konstatējot pacientam saslimšanu (aizdomas par saslimšanu) ar Ebola vīruslimību” plānošana, organizēšana un norises nodrošināšana.
- Lai uzlabotu medicīnisko resursu pārvaldību, veikta nomenklatūru reorganizācija gan krājumiem, gan medicīniskajiem pamatlīdzekļiem elektroniskajā resursu vadības sistēmā „Horizon”, optimizēti resursu pieprasīšanas un izsniegšanas procesi, papīra formāta veidlapas aizstājot ar elektroniskajām

- Dalība priekšlikumu sagatavošanā Veselības ministrijas virzītajam politikas plānošanas dokumentam „Cilvēkresursu plānošana veselības aprūpē 2014.-2020.gadam”.
- NMP dienesta finansēta projekta „Cilvēkresursu attīstība NMP nodrošināšanai pirmsslimnīcas etapā” sagatavošana un uzsākšana, kā rezultātā 2014.gada 1.septembrī 68 NMP dienesta ārsta palīgi uzsāka studijas LU Rīgas Medicīnas koledžā.
- NMP dienesta oficiālo sociālo kontu izveide un aktīvas komunikācijas uzsākšana tajos.
- Interaktīvu informatīvo materiālu izveide iedzīvotāju informēšanai par NMP dienesta darba specifiku un palīdzības saņemšanu (NMP brigādes auto un aprīkojuma 360° virtuālā tūre, NMP dienesta veidotās animācijas, infografiki).
- Veiksmīgi īstenotā NMP dienesta izveidotā skolu programma par pareizu rīcību nelaimes gadījumos.
- NMP nodrošināšana Rīga-2014 Eiropas kultūras galvaspilsēta organizētajos pasākumos.
- Eiropas Parlamenta un Padomes lēmuma Nr. 2119/98/EC „Par nopietniem pārrobežu veselības apdraudējumiem” prasību ieviešanas Latvijā nodrošināšana.
- Eiropas Komisijas Veselības drošības komitejas funkcionālo mācību par nopietniem pārrobežas veselības apdraudējumiem „Quicksilver” plānošana un noorganizēšana Latvijā.
- 2014.gada rudenī sekmīgi norisinājies sertifikācijas iestādes veiktais NMP dienesta sertificēto sfēru uzraudzības audits par atbilstību ISO 9001:2008 standarta prasībām.

15. 2015.gadā plānotās aktivitātes

2015.gada NMP dienesta darba plāna mērķis ir īstenot vienotu valsts politiku neatliekamās medicīniskās palīdzības un katastrofu medicīnas jomā, kā prioritātes nosakot:

- ✓ izsaukumu apkalpošanas kvalitātes uzlabošanu,
- ✓ nodarbināto profesionalitātes pilnveidošanu,
- ✓ gatavības paaugstināšanu ārkārtas situācijās,
- ✓ iestādes darba procesu pilnveidošanu.

Nozīmīgākās plānotās aktivitātes:

- NMP dienesta Rīgas RC reorganizācija, nodrošinot OMT un autovadītāju pakalpojumus ar NMP dienesta resursiem.
- Ar Izdienas pensijām NMP ārstniecības personām saistīto jautājumu risināšana.
- NMP dienesta personāla sniegtās NMP kvalitātes uzraudzības sistēmas pilnveidošana.
- NMP dienesta operatīvo darbu atbalstošo ITK risinājumu pilnveidošana
- Vienas ārstniecības personas brigāžu ieviešana.
- Kvalifikācijas pārbaužu nodrošināšana NMP dienesta ārstniecības personām.

- NMP dienesta darbinieku, kuri nodrošina pacientiem NMP, kvalifikācijas uzturēšana un pilnveidošana.
- NMP dienesta personāla sniegtās neatliekamās medicīniskās palīdzības kvalitātes izvērtēšana.
- Metodisko ieteikumu un informatīvo materiālu neatliekamās medicīniskās palīdzības nodrošināšanai sagatavošana un aktualizēšana.
- Jauna NMP dienesta finansēta projekta „Cilvēkresursu attīstība NMP nodrošināšanai pirmsslimnīcas etapā” sagatavošana un uzsākšana 2015.gada septembrī.
- Operatīvās vadības centra darbības procesu pilnveidošana.
- Sadarbība ar NMP slimnīcām IT jomā, nodrošinot savstarpēju datu apmaiņu NMP sniegšanas kvalitātes pilnveidošanai.
- ES fondu 2014.–2020.gada projektu un finansējuma piesaistes plānošana.
- Sadarbības projekta (Sadarbība ar Pasaules Bankas ekspertiem) ietvaros Izstrādāt prioritāro (sirds un asinsvadu, onkoloģijas, perinatālā un neonatālā perioda aprūpes un garīgās veselības) veselības jomu veselības tīklu attīstības vadlīnijas Projekta „*Veselības tīklu attīstības vadlīniju un kvalitātes nodrošināšanas sistēmas izstrāde un ieviešana prioritāro veselības jomu ietvaros*” ietvaros.
- Sadarbības projekta (Sadarbība ar Pasaules Bankas ekspertiem) ietvaros uzsākta vienotas nacionālās veselības aprūpes kvalitātes nodrošināšanas sistēmas izveide projekta „*Veselības tīklu attīstības vadlīniju un kvalitātes nodrošināšanas sistēmas izstrāde un ieviešana prioritāro veselības jomu ietvaros*” ietvaros.
- Medicīniskās palīdzības nodrošināšana Latvijas prezidentūras laikā ES Padomē.
- NMP nodrošināšana XI Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkos.